

NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA

VÁLASZTÁSI FÜZETEK

213.

SEGÉDLET

a HVI vezetője részére

**az országgyűlési képviselők választása és
az országos népszavazás lebonyolításához**

VÁLASZTÁSI FÜZETEK
213.

SEGÉDLET

**a HVI vezetője részére
az országgyűlési képviselők választása és
az országos népszavazás lebonyolításához**

Budapest
2022.

NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA

A „Választási füzetek” című sorozat szerkesztője:

DR. NAGY ATTILA

a Nemzeti Választási Iroda elnöke

Összeállította:

dr. Jackli Tamás

Péteri Attila

Lektorálta:

dr. Nagy Attila

Felelős kiadó:

dr. Nagy Attila

Kiadó:

Nemzeti Választási Iroda

1054 Budapest, Alkotmány u. 3.

ISSN: 1788-411X

1. AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK VÁLASZTÁSÁRA ÉS AZ ORSZÁGOS NÉPSZAVAZÁSRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK	6
2. AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK VÁLASZTÁSÁNAK RENDSZERE	7
2.1. A választójogosultság	7
2.2. A választások időpontja	7
2.3. A választások alapelvei	7
2.4. A választókerületek	8
2.5. A jelölés	8
2.6. A szavazás	8
2.7. Az eredmény megállapítása	9
2.7.1. Egyéni választókerület	9
2.7.2. Országos lista	9
2.7.3. Országos népszavazás	10
3. VÁLASZTÁSI SZERVEK	11
3.1. A választási szervekre vonatkozó joganyag	11
3.2. A választási bizottságok	11
3.2.1. Az SZSZB	13
3.2.1.1. Választott tagok	13
3.2.1.2. Megbízott (delegált) tagok	14
3.2.1.3. Az SZSZB tagok eskü- vagy fogadalomtétele	16
3.2.1.4. Az SZSZB működése	16
3.2.1.5. A kijelölt szavazókör SZSZB-jére vonatkozó speciális szabályok	17
3.2.2. A HVB	17
3.2.3. Az OEVB	18
3.2.4. A TVB (FVB)	18
3.2.5. Az NVB	18
3.3. A választási irodák	19
3.3.1. A választási irodákra vonatkozó általános szabályok	19
3.3.2. A választási irodák feladatai	20
3.3.3. A helyi választási iroda	20
3.3.4. Az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda	21
3.3.5. A területi választási iroda	21
3.3.6. A Nemzeti Választási Iroda	21
3.3.7. A külképviseleti választási iroda	21
4. A NÉVJEGYZÉK ÖSSZEÁLLÍTÁSA ÉS TOVÁBBVEZETÉSE.....	22
4.1. A központi névjegyzék	22
4.1.1. A nemzetiségi regisztráció	22
4.1.2. A fogyatékkal élő választópolgár által igényelt segítség	23
4.1.3. A központi névjegyzéki adatok kiadásának megtiltása.....	23
4.1.4. A személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban kezelt adatok kiadásának megtiltása.....	23
4.1.5. Az Európai Unió más tagállama állampolgárának névjegyzékbe vétele	23
4.2. A választójoggal nem rendelkező polgárok jegyzéke (NESZA)	24
4.2.1. A NESZA adattartalma	24
4.2.2. A NESZA adatainak felhasználása	24
4.2.3. A NESZA nyilvánossága	24
4.3. A szavazóköri névjegyzék	24
4.3.1. A szavazóköri névjegyzék létrehozása	24
4.3.2. Az értesítő	24
4.3.2.1. Az értesítő tartalma	24

4.3.2.2. Az értesítő megküldése.....	24
4.3.2.3. Értesítés a szavazás helyének megváltoztatásáról	25
4.3.3. A szavazóköri névjegyzék továbbvezetése	25
4.3.3.1. A szavazóköri névjegyzék automatikus továbbvezetése	25
4.3.3.2. A szavazóköri névjegyzék módosítása hivatalból	25
4.3.3.3. A szavazóköri névjegyzék módosítása kérelemre	26
4.4. A névjegyzékekkel kapcsolatos kérelmek.....	27
4.4.1. A névjegyzékekkel kapcsolatos kérelem benyújtása	28
4.4.1.1. A kérelem benyújtásának ideje.....	28
4.4.1.2. A kérelem benyújtásának módja és helye.....	28
4.4.2. A névjegyzékekkel kapcsolatos kérelem adattartalma.....	29
4.4.2.1. Kötelező adattartalom.....	29
4.4.2.2. Fakultatív adattartalom	30
4.4.3. A névjegyzékekkel kapcsolatos kérelem elbírálása	30
4.4.3.1. A kérelmező azonosítása	30
4.4.3.2. A kérelem elbírálásának határideje.....	30
4.4.3.3. A HVI döntése	31
4.4.3.4. A kérelmező értesítése.....	31
4.4.3.5. A kérelem áttétele az illetékes HVI-hez	31
4.4.3.6. A döntés kijavítása	31
4.5. A névjegyzék nyilvánossága.....	32
4.5.1. A központi névjegyzék nyilvánossága	32
4.5.2. A szavazóköri névjegyzék nyilvánossága.....	32
5. A SZAVAZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE	33
5.1. Oktatás.....	33
5.2. A szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékének lezárása	33
5.3. A szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékének kinyomtatása	33
5.4. A szavazóköri jegyzőkönyvek kinyomtatása	34
5.5. A Ve. 78. §-a szerinti kijelölt szavazókör.....	34
5.6. A szavazásnapi iratok és kellékek átadása	34
5.7. A szavazóhelyiség kialakítása	35
5.8. Vírusvédelmi intézkedések.....	37
5.9. A SZAVAZÁSI LEVÉLCSOMAGOK ÁTADÁSA.....	37
6. A SZAVAZÁSNAPI FELADATOK	39
6.1. Napközbeni jelentések.....	39
6.2. Rendkívüli események.....	39
6.3. Mozgóurna iránti kérelmek továbbítása az SZSZB-hez	39
6.4. Jelentés a szavazás befejezéséről	39
6.5. A levélszavazatok fogadása.....	39
6.6. A jegyzőkönyvek adatainak jelentése, rögzítése	39
6.7. Szavazási iratok átvétele az SZSZB-től	40
6.8. Jegyzőkönyvek adatainak összevetése az NVR-ben rögzített adatokkal.....	40
6.9. A szavazóköri jegyzőkönyvek nyilvánossága	40
7. A SZAVAZÁST KÖVETŐ FELADATOK.....	41
7.1. A szavazóköri jegyzőkönyvek, az átjelentkezéssel leadott szavazatok és a levélszavazatok továbbítása	41

Rövidítések jegyzéke

Alaptörvény	<i>Magyarország Alaptörvénye</i>
Vjt.	<i>2011. évi CCIII. törvény az országgyűlési képviselők választásáról</i>
Nsztv.	<i>2013. évi CCXXXVIII. törvény a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról</i>
Ve.	<i>2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról</i>
NVB	<i>Nemzeti Választási Bizottság</i>
NVI	<i>Nemzeti Választási Iroda</i>
TVB/FVB	<i>területi/fővárosi választási bizottság</i>
TVI/FVI	<i>területi/fővárosi választási iroda</i>
OEVK	<i>országgyűlési egyéni választókerület</i>
OEVB	<i>országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság</i>
OEVI	<i>országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda</i>
HVB	<i>helyi választási bizottság</i>
HVI	<i>helyi választási iroda</i>
SZSZB	<i>szavazatszámláló bizottság</i>
KÜVI	<i>külképviseleti választási iroda</i>
NVR	<i>Nemzeti Választási Rendszer</i>
SZL	<i>a polgárok személyiadat- és lakcímnnyilvántartása</i>
NESZA	<i>a választójoggal nem rendelkező nagykorú polgárok nyilvántartása</i>
VÁKIR	<i>Választási Kommunikációs és Információs Rendszer</i>

1. AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK VÁLASZTÁSÁRA ÉS AZ ORSZÁGOS NÉPSZAVAZÁSRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK

Az országgyűlési képviselők választására, valamint az országos népszavazásra vonatkozó rendelkezéseket az alábbi jogszabályok tartalmazzák:

1. **Alaptörvény**, amely alapvető politikai jogként szabályozza a választójogosultság feltételeit, meghatározza a választások alapelveit és a választás kiírásának alapvető szabályait, továbbá szabályozást tartalmaz a politikai reklámok közzétételére vonatkozóan. Az országos népszavazás vonatkozásában szabályozza a népszavazáson való részvétel jogát, a népszavazás érvényességének és eredményességének feltételeit.
2. **2011. évi CCIII. törvény az országgyűlési képviselők választásáról**, amely a választások anyagi jogi szabályait tartalmazza, meghatározva a választási rendszer elemeit, a mandátumkiosztás módját és az eredmény megállapításának szabályait, valamint az időközi országgyűlési választásra vonatkozóan is tartalmaz rendelkezéseket.
3. **2013. évi CCXXXVIII. törvény a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról**, amely az országos népszavazási eljárásra a Ve. általános részének, valamint néhány különös részi rendelkezésének szabályait rendeli alkalmazni, továbbá megállapítja az azoktól eltérő eljárási szabályokat.
4. **2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról**, amely a választási eljárás jogi elemeinek szabályait rögzíti (névjegyzék, választási szervek, ajánlás, szavazás, szavazatösszesítés, eredmény-megállapítás, jogorvoslatok stb.).
5. **2013. évi LXXXVII. törvény az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről**, amely a választási kampánytevékenység állami támogatására vonatkozó szabályokat, valamint a választási kampány költségeinek elszámolására és ellenőrzésére vonatkozó törvényi rendelkezéseket tartalmazza.
6. A választások és népszavazások szabályozásáért felelős miniszter (korábban a közigazgatási és igazságügyi miniszter, jelenleg az igazságügyi miniszter) rendeletei, amelyek meghatározzák
  - a központi névjegyzék, valamint egyéb választási nyilvántartások vezetésének részletszabályait, a médiatartalom-szolgáltató képviseletében eljáró személy e minőségének igazolására használható okiratokat, továbbá azon településeket és külképviseleteket, ahol a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár – kérelmére – átveheti a szavazási levélcsomagot (**17/2013. (VII. 17.) KIM rendelet**),
  - a 2022. április 3. napjára kitűzött országgyűlési képviselő-választás és országos népszavazási eljárások határidőit és határnapjait (**1/2022. (I. 11.) IM rendelet**),
  - a közös eljárásban lebonyolított országgyűlési képviselő-választás és országos népszavazás költségeinek normatíváit, tételeit, elszámolási és belső ellenőrzési rendjét (**2/2022. (I. 11.) IM rendelet**),
  - az országgyűlési képviselők általános választásán és az azzal közös eljárásban lebonyolított országos népszavazáson a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának részletes szabályait, a választási és népszavazási eredmény országosan összesített adatai körének megállapítását, a fővárosi és megyei kormányhivatal választásokkal összefüggő informatikai feladatai ellátásának részletes szabályait, valamint a közös eljárásban használandó nyomtatványokat (**3/2022. (I. 11.) IM rendelet**),
7. A nemzetgazdasági miniszter rendelete tartalmazza a választási és a népszavazási kampánytevékenységhez nyújtott állami támogatás rendelkezésre bocsátása, elszámolása és visszafizetése módját, a kincstári számla és a kincstári kártya forgalmával kapcsolatos részletes eljárási szabályokat, valamint a kincstári kártya használatával kapcsolatos szabályokat (**69/2013. (XII. 29.) NGM rendelet**).

2.1. A VÁLASZTÓJOGOSULTSÁG

Az Alaptörvény XXIII. cikkében politikai alapjogként határozza meg a választójogot: minden **nagykorú magyar állampolgárnak joga** van ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők választásán **választó és választható legyen**, valamint mindenkinek joga van országos népszavazáson részt venni, aki az országgyűlési képviselők választásán választó [XXIII. cikk (1) és (7) bekezdés].

Az Alaptörvény XXIII. cikk (4) bekezdése szerint „sarkalatos törvény a választójogot vagy annak teljességét magyarországi lakóhelyhez, a választhatóságot további feltételekhez kötheti”. Az országgyűlési képviselők 2014. évi általános választása kitűzésétől a jogalkotó a választójogot nem köti magyarországi lakóhelyhez, azaz **a külföldön élő választópolgároknak is biztosítja – korlátozott mértékben ugyan – a választójogot**.

A választójogot csak az ún. **természetes kizáró okok** korlátozzák. Az Alaptörvény XXIII. cikk (6) bekezdése szerint „nem rendelkezik választójoggal az, akit bűncselekmény elkövetése vagy belátási képességének korlátozottsága miatt a bíróság a választójogból kizárt”.

A Ve. 13/A. §-a alapján „a bíróságnak a cselekvőképességet részlegesen vagy teljesen korlátozó gondnokság alá helyezéséről rendelkező, valamint a felülvizsgálati eljárás alapján hozott ítéletében rendelkeznie kell a választójogból való kizárás kérdéséről.”

Mindezek alapján nem választhat és nem választható (azaz nem rendelkezik sem aktív, sem passzív választójoggal) az,

- aki közügyektől eltiltás hatálya alatt áll,
- akit a bíróság kizárt a választójogból, mert a választójog gyakorlásához szükséges belátási képessége mentális zavara következtében
  - tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent, vagy
  - tartósan, teljesszerűen hiányzik (Ve. 13/A. § (2) bekezdés).

Szavazati joggal ugyan rendelkezik, ám nem választható, aki jogerős ítélet alapján szabadságvesztés büntetését tölti (feltéve, hogy nincs eltiltva a közügyek gyakorlásától) vagy büntetőeljárásban elrendelt intézeti kényszergyógykezelés alatt áll (Vjt. 2. § (3) bekezdés).

2.2. A VÁLASZTÁSOK IDŐPONTJA

Az Alaptörvény 2. cikk (3) bekezdése szerint az országgyűlési képviselők általános választását – az Országgyűlés feloszlása vagy feloszlata miatt választás kivételével – az előző Országgyűlés megválasztását követő **negyedik év április vagy május hónapjában** kell megtartani.

Az országgyűlési képviselők választásának és az országos népszavazásnak az időpontját a **köztársasági elnök tűzi ki** (Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés e) pontja).

Az Nsztv. 67. § (1) bekezdése alapján az országos népszavazás időpontját a köztársasági elnök a népszavazást elrendelő országgyűlési határozat elleni jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét – jogorvoslat esetén annak elbírálását – követő 15 napon belül tűzi ki.

Fentiek alapján a köztársasági elnök mind az országgyűlési választást, mind az országos népszavazást azonos napra, 2022. április 3-ára tűzte ki.

2.3. A VÁLASZTÁSOK ALAPELVEI

Az Alaptörvény 2. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy az országgyűlési képviselőket a választópolgárok **általános és egyenlő** választójog alapján, **közvetlen** és **titkos** szavazással, a választók akaratának szabad kifejezését biztosító választáson, sarkalatos törvényben meghatározott módon választják.

2.4. A VÁLASZTÓKERÜLETEK

Az Országgyűlés **199 képviselőből** áll.

A magyar választási rendszer vegyes rendszer, amely két részből áll:

- az egyéni választókerületi rendszerből:
- **106 egyéni választókerület:** az ország területe 106 egyéni választókerületre oszlik, mindegyikben egy jelölt szerez mandátumot, a szavazatok relatív többségét megszerző jelölt lesz a képviselő,
- valamint a listás rendszerből:
- **országos listák:** e listákról (párt- és nemzetiségi listák) **93** képviselő szerezhet **mandátumot**.

2.5. A JELÖLÉS

• Egyéni választókerület:

Az egyéni választókerületben a képviselőjelölt **független jelöltként** vagy **párt jelöltjeként** indulhat. Két vagy több párt **közös** jelöltet is állíthat.

Az egyéni választókerületben a jelöléshez legalább **500 választópolgár ajánlása szükséges**. Egy személy csak egy egyéni választókerületben fogadhat el jelölést. Egy választópolgár több jelöltet is ajánlhat, azonban jelöltként csak egy ajánlása lesz érvényes, minden további ajánlása érvénytelen.

• Listás választókerület:

Országos lista pártlistaként vagy nemzetiségi listaként állítható.

Pártlistát az a párt állíthat, amely legalább **71 egyéni választókerületben önállóan jelöltet** állított. A pártlista állításának további feltétele, hogy a párt legalább **14 megyében és a fővárosban is** jelöltet állítson. A Vjt. közös pártlista állítására is lehetőséget ad, azonban a közös pártlistát csak ugyanazon pártok részvételével indított jelöltek alapozhatnak meg. Egy párt csak egy – önálló vagy közös – pártlista állításában vehet részt.

Nemzetiségi listát – nemzetiségenként egyet – az országos nemzetiségi önkormányzat állíthat. A nemzetiségi lista állításához a szavazóköri névjegyzékben nemzetiségi választópolgárként szereplő választópolgárok legalább **1%-ának ajánlása, de legfeljebb 1500 ajánlás** szükséges. A nemzetiségi listán az adott nemzetiség nemzetiségi névjegyzékében szereplő, olyan nemzetiségi választópolgár lehet jelölt, aki szerepel adott nemzetiség önkormányzatának közgyűlési határozatában. Közös nemzetiségi lista állítását a törvény kizárja.

Egy személy csak egy országos listán fogadhat el jelölést. Párt által egyéni választókerületben jelölt személy **csak ugyanazon párt pártlistáján** szerepelhet.

A listán szereplő jelöltek sorrendjét a jelölő szervezet határozza meg, azt a választópolgár a szavazatával nem befolyásolja (**kötött lista**).

2.6. A SZAVAZÁS

- **A magyarországi lakcímmel rendelkező** választópolgár
  - a lakcíme szerinti egyéni választókerületi jelöltre és
  - egy pártlistára szavazhat.
- **A magyarországi lakcímmel rendelkező, a szavazóköri névjegyzékben nemzetiségi** választópolgárként szereplő választópolgár
  - a lakcíme szerinti egyéni választókerületi jelöltre és
  - nemzetiségének listájára, ennek hiányában egy pártlistára szavazhat.
- **A magyarországi lakcímmel nem rendelkező** választópolgár egy pártlistára szavazhat.

2.7. AZ EREDMÉNY MEGÁLLAPÍTÁSA

2.7.1. EGYÉNI VÁLASZTÓKERÜLET

Az a jelölt lesz országgyűlési képviselő, **aki a legtöbb érvényes szavazatot kapta.**

Szavazategyenlőség esetén időközi választást kell tartani.

2.7.2. ORSZÁGOS LISTA

A mandátumszerzési küszöb

A magyar választási rendszer **5%-os** küszöböt alkalmaz. Az országos listákra leadott érvényes szavazatok összesítése alapján megállapításra kerül, hogy melyek azok a pártok, amelyeknek az országos listájára leadott érvényes szavazatok száma nem éri el a párt- és a nemzetiségi listákra összesen leadott szavazatszám több mint 5%-át. Ezek a pártok nem kaphatnak mandátumot az országos listáról. Közös pártlista esetén ez a határ **10%**, kettőnél több párt által állított közös pártlista esetében **15%**.

A töredékszavazatok

Töredékszavazatnak minősül az egyéni választókerületben

- a mandátumot nem szerző jelöltre leadott szavazat,
- a mandátumot szerző jelölt szavazataiból a második legtöbb szavazatot elérő jelölt eggyel növelt szavazatainak kivonása után fennmaradó szavazatszám,
- ha az egyéni választókerületben a legtöbb szavazatot két vagy több jelölt egyenlő szavazatszámmal szerzi meg, az adott egyéni választókerületben minden egyéni választókerületi jelöltre leadott szavazat.

A töredékszavazatok esetében érvényesül a **színre szín elve**: az önálló pártlista töredékszavazatainak a párt önálló egyéni választókerületi jelöltjeinek töredékszavazatai számítanak, míg a közös pártlista töredékszavazatainak a pártlista állításában részt vevő pártok közös – ugyanazon pártok részvételével állított – egyéni választókerületi jelöltjeinek töredékszavazatai számítanak.

A mandátumkiosztás

A mandátumkiosztás a pártok esetében **a pártlistára** közvetlenül leadott szavazatok és a töredékszavazatok alapján, **a nemzetiségi lista** esetén a nemzetiségi listára közvetlenül leadott szavazatok figyelembevételével történik:

1. a mandátumszerzési küszöböt elérő pártlista szavazatainak számához hozzá kell adni az adott párt töredékszavazatait (a továbbiakban: **pártlistára jutó szavazatok száma**),
2. a pártlistákra jutó szavazatok számát össze kell adni (a továbbiakban: **összes pártlistás szavazat**),
3. az összes pártlistás szavazatot és a nemzetiségi listákra leadott szavazatokat össze kell adni (a továbbiakban: **összes országos listás szavazat**),
4. **ki kell számolni a kedvezményes kvótát**: az összes országos listás szavazatot el kell osztani kilencvenhárommal, és az eredményt tovább kell osztani négygyel,
5. **ki kell osztani a kedvezményes mandátumokat**: ha egy adott nemzetiségi listára jutó szavazatok száma nagyobb vagy egyenlő, mint a kedvezményes kvóta, az adott nemzetiségi lista kap egy kedvezményes mandátumot (egy nemzetiségi lista egy kedvezményes mandátumot kaphat),
6. az országos listán megszerezhető **mandátumok számát csökkenteni kell** a kiosztott kedvezményes mandátumok számával,
7. a megmaradt mandátumokat a mandátumszerzési **küszöböt elérő pártlisták**, valamint a mandátumszerzési **küszöböt elérő nemzetiségi listák között** kell kiosztani az ún. d'Hondt módszerrel:
  - össze kell állítani egy táblázatot, amelynek **első sorát az egyes listákra leadott szavazatok** számai képezik (nemzetiségi lista esetében a szavazatszámából le kell vonni a kedvezményes kvóta értékét, hiszen a nemzetiségi lista azzal már mandátumot szerzett),
  - minden lista szavazatai alatt **képezni kell egy számoszlopot**, amelynek első száma az adott lista szavazatainak a fele, a következő szám a harmada, a negyede stb.,

- **meg kell keresni a táblázatban előforduló legnagyobb számot;** amelyik lista számoszlopában találjuk meg azt, az a lista kap egy mandátumot; ezt követően meg kell keresni a következő legnagyobb számot; amelyik lista oszlopában találjuk meg azt, az a lista kap egy mandátumot; ezt az eljárást folytatjuk, míg az összes mandátum kiosztásra nem kerül. Ha az utolsó kiosztandó mandátum – a következő legnagyobb szám azonossága következtében – több listát is megilletne, az NVB által előzetesen elvégzett sorsolásnak megfelelő sorrendben kell kiosztani a mandátumokat.

Az egyéni választókerületben **mandátumot szerző jelöltet az országos listáról törölni kell**, helyébe az országos listán soron következő jelölt lép. Ha az országos listán **kevesebb jelölt** van, mint a lista által megszerzett mandátumok száma, a ki nem osztott mandátum betöltetlen marad.

A nemzetiségi szószóló

A nemzetiségi listát állító, de azon mandátumot nem szerző nemzetiséget nemzetiségi szószóló képviseli az Országgyűlésben. A nemzetiségi szószóló a nemzetiségi listán első helyen szereplő jelölt lesz.

2.7.3. ORSZÁGOS NÉPSZAVAZÁS

Az országos népszavazás érvényes, ha az összes választópolgár több mint fele érvényesen szavazott, és eredményes, ha az érvényesen szavazó választópolgárok több mint fele a megfogalmazott kérdésre azonos választ adott.

3.1. A VÁLASZTÁSI SZERVEKRE VONATKOZÓ JOGANYAG

A Ve. értelmében a választások és népszavazások lebonyolítói a választási szervek, melyeknek két típusa van: a választási bizottságok és a választási irodák. Az azonos napon tartott országgyűlési választást és országos népszavazást ún. közös eljárásban kell lebonyolítani. A Ve. II. fejezete tartalmazza a bizottságokra, míg a III. fejezete a választási irodákra vonatkozó rendelkezéseket. Közös eljárásban az Nsztv. nem állapít meg eltérő, illetve kiegészítő szabályokat.

3.2. A VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁGOK

A választási bizottságok a választópolgárok független, kizárólag a törvénynek alárendelt szervei, amelyeknek elsődleges feladata az országgyűlési választás és az országos népszavazás eredményének megállapítása, a választás és népszavazás tisztaságának, törvényességének biztosítása, a pártatlanság érvényesítése és szükség esetén az eljárás törvényes rendjének helyreállítása.

A közös eljárásban lebonyolított országgyűlési választáson és országos népszavazáson a következő választási bizottságok működnek:

- minden szavazókörben SZSZB működik, az egy szavazókörrel rendelkező településeken azonban az SZSZB feladatait a HVB látja el,
- a 106 országgyűlési egyéni választókerületben OEVB működik,
- a 19 megyében illetve a fővárosban – csak az országgyűlési választáson hatáskörrel rendelkező – TVB/FVB működik, valamint
- országos illetékességgel működik az NVB.

A választási bizottságok választott és megbízott (delegált) tagokból állnak.

A választott tagok

A választási bizottság választott tagja a központi névjegyzékben szereplő választópolgár lehet, aki az országgyűlési képviselők választásán jelöltként indulhat.

Ezen túl feltétel, hogy az SZSZB és a HVB választott tagja az adott településen (illetve közös önkormányzati hivatalhoz tartozó település SZSZB-jének vagy HVB-jének tagja a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó bármely településen), az OEVB választott tagja az országgyűlési egyéni választókerületben, míg a TVB/FVB választott tagja a megyében/fővárosban rendelkezzen lakcímmel. A választási bizottságok közül a TVB/FVB illetve a HVB tagjait az általános önkormányzati választásokat megelőzően már megválasztották, míg az SZSZB és az OEVB tagjainak megválasztására a mostani eljárásban kerül sor, melynek szabályait a későbbiekben részletezzük.

Választási bizottságnak választott tagja és póttagja nem lehet:

- a köztársasági elnök,
- a háznagy,
- képviselő,
- polgármester, alpolgármester,
- jegyző,
- másik választási bizottság tagja, választási iroda tagja (de a több szavazókörös település HVB-jének tagja lehet egyidejűleg ugyanazon OEVB OEVB-jének tagja)
- a Magyar Honvédséggel szolgálati jogviszonyban álló hivatásos és szerződéses katona, honvéd tisztjelölt, honvéd altiszt-jelölt, és a tényleges szolgálatot ellátó önkéntes tartalékos katona,
- jelölt,
- párt tagja,
- a választókerületben jelöltet állító szervezet tagja,

- a választókerületben induló jelölt hozzátartozója,
- a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény szerinti központi államigazgatási szervvel vagy a választási bizottság illetékességi területén hatáskörrel rendelkező egyéb közigazgatási szervvel kormányzati szolgálati viszonyban, politikai szolgálati jogviszonyban, biztos jogviszonyban, szolgálati vagy más, munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy a közalkalmazottak kivételével.

Fontos felhívni a figyelmet, hogy az utolsó pontban említett „egyéb közigazgatási szervvel ... más, munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy” alatt értendők a különböző közfoglalkoztatásban alkalmazottak is, ha a választókerület területére kiterjedő illetékességgel rendelkező szervvel állnak jogviszonyban. Így összeférhetetlenséget alapol meg közfoglalkoztatásban álló személyek esetében az is, ha az önkormányzattal állnak ilyen típusú jogviszonyban.

A Ve. értelmében hozzátartozó a házastárs, a bejegyzett élettárs, az élettárs, az egyeneságbeli rokon és ennek házastársa vagy bejegyzett élettársa, az örökbefogadó, a mostoha- és nevelőszülő, az örökbefogadott, a mostoha- és nevelt gyermek, a testvér, a házastárs vagy bejegyzett élettárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa vagy bejegyzett élettársa.

A választási bizottság választott tagjának megbízatása megszűnik:

- ha a megbízatás törvényes feltételei megszűntek,
- ha a választási bizottság megállapította tagjának összeférhetetlenségét,
- lemondással,
- a választási bizottság tagjának halálával.

A választott tag megbízatásának megszűnését – a lemondást és az elhalálozást kivéve – a választási bizottság, az SZSZB választott tagja esetében a HVB határozattal állapítja meg, amit bárki indítványozhat. Az indítványról a bizottság 3 napon belül dönt, a döntésben az érintett tag nem vehet részt, és őt a határozatképesség szempontjából sem kell figyelembe venni.

A póttag még nem tagja a bizottságnak, a határozatképességbe nem számít be, nem szavazhat stb.

A megbízott tagok

A választási bizottság megbízott (delegált) tagja is csak az lehet, aki az országgyűlési képviselők választásán jelöltként indulhat. A delegált tag lakcímétől függetlenül bármely bizottságba megbízható.

A választási bizottság megbízott tagja nem lehet:

- a köztársasági elnök,
- a háznagy,
- képviselő,
- polgármester, alpolgármester,
- jegyző,
- másik választási bizottság tagja, választási iroda tagja,
- a Magyar Honvédséggel szolgálati jogviszonyban álló hivatásos és szerződéses katona, honvéd tisztjelölt, honvéd altiszt-jelölt, és a tényleges szolgálatot ellátó önkéntes tartalékos katona,
- jelölt.

A választási bizottság megbízott tagjának választási bizottsági tagsága megszűnik:

- a megbízatás törvényes feltételeinek megszűnésével,
- összeférhetetlenség esetén,
- lemondással,
- a megbízás megbízó részéről történő visszavonása esetén,

- a megbízott tagot megbízó független jelölt vagy a jelölő szervezet által állított, a megbízásra jogosító jelölt vagy lista kiesése esetén,
- a tag halálával, valamint
- a listás vagy az egyéni választókerületi országgyűlési választás eredményének jogerőssé válásával, ahhoz igazodva, hogy melyik jogcímen történt a delegálás.

A bizottsági tag megbízatásának megszűnését – az országgyűlési választás eredményének jogerőssé válásának következményeként történő megszűnést, a lemondást és az elhalálozást kivéve – a választási bizottság határozattal állapítja meg. A megbízatás törvényes feltételei megszűnését és az összeférhetlenség kimondását bárki indítványozhatja. Az indítványról a bizottság 3 napon belül dönt, a döntésben az érintett tag nem vehet részt, és őt a határozatképesség szempontjából sem kell figyelembe venni.

A megbízott tag megbízatásának megszűnése esetén helyébe a delegálásra jogosult új tagot bízhat meg.

A választási bizottság adatainak rögzítése a VÁKIR-ban

A választási bizottságok és tagjainak adatait a *VÁKIR Választási szervek menüjében* a **Bizottságok és tagok** fülön kell rögzíteni, a választási iroda feladata gondoskodni a nyilvántartás naprakészen tartásáról.

3.2.1. AZ SZSZB

Az SZSZB legalább 5 tagból áll: Legalább 3 választott tagja van, a többi tag megbízással válik a bizottság tagjává.

Az SZSZB elsődleges feladatai:

- ellenőrzi a szavazóhelyiséget, levezeti a szavazást, biztosítja a szavazás törvényes lebonyolítását,
- dönt a szavazás folyamán felmerülő vitás kérdésekben,
- megszámlálja a szavazatokat, és megállapítja a szavazókörben az országgyűlési választás és az országos népszavazás eredményét, amiről jegyzőkönyveket állít ki.

3.2.1.1. VÁLASZTOTT TAGOK

A szavazókörönként 3 tagot és a szükséges számú további tagokat (szavazókörönként legalább 2) a települési önkormányzat képviselő-testülete az országgyűlési képviselők általános választásának kitűzését követően, **legkésőbb a szavazás napja előtti 20. napon, március 14-én választja meg.**

A választott tagok személyére a **HVI vezetője tesz indítványt**. Az indítványról a képviselő-testület szavazással dönt, a HVI vezetőjének indítványához a képviselő-testület kötve van, ahhoz módosító indítvány nem nyújtható be. A képviselő-testület a döntését minősített többséggel, egy szavazással hozza meg.

Az SZSZB-k tagjait **nem adott SZSZB-be választják, hanem települési szinten**. Ez biztosít megfelelő rugalmasságot a HVI vezetője számára, hogy szükség szerint ossza be a tagokat az egyes szavazókörökbe.

A Ve. 250. § (3) bekezdése alapján az átjelentkezéssel szavazók szavazását az ún. **kijelölt szavazókör** [Ve. 78. § (2)-(3) bek.] bonyolítja le, ahol fel kell készülni arra, hogy nagyszámú választópolgárt kell majd kiszolgálni, a tagok számának kalkulálásakor erre figyelemmel kell lenni.

Az SZSZB választott tagja csak a településen (illetve közös önkormányzati hivatalhoz tartozó település SZSZB-jének tagja a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó bármely településen) lakcímmel rendelkező, a központi névjegyzékben szereplő, az országgyűlési választáson választható választópolgár lehet, akinek megválasztása előtt nyilatkoznia kell az összeférhetlenség kérdésében.

A HVI vezetője a szavazást megelőző 8. napot követően (március 26.) legkésőbb a szavazást megelőző 3. napig (március 31.) osztja be a választott tagokat a szavazatszámoló bizottságokba. A beosztás a szavazás napjáig módosítható.

Amennyiben a mozgóurnát kérő választópolgárok száma az adott – akár kijelölt, akár normál – szavazókörben több mint 40, a HVI vezetője a szavazatszámoló bizottságot további tagokkal egészítheti ki.

A kiesett tag pótlása a szavazást megelőzően

Amennyiben az SZSZB választott tagjának megbízatása a szavazókörhöz történt beosztását követően megszűnik, a kiesett tag helyébe a HVI vezetője által kijelölt más tag lép.

További tag hiányában a települési önkormányzat képviselő-testülete új tagot választ. Az SZSZB új tagjának megválasztására az általános szabályokat kell alkalmazni. Ha a HVI vezetőjének javaslata ellenére sem kerül sor az SZSZB új tagjának megválasztására, akkor a HVI vezetőjének indítványára az OEVB – jegyzőkönyvi döntéssel – bízza meg az új tagot.

(Az NVB hasonló ügyben rögzítette álláspontját, amely szerint a bizottsági tagok választása elsődlegesen a képviselő-testület hatásköre és kötelezettsége. Ha a képviselő-testület törvényi kötelezettségének valamely – a választási iroda vezetője által nem vizsgálendő – oknál fogva nem tesz eleget, azaz nem választja meg az indítványban nevesített tagokat, ebben az esetben fordulhat a választási iroda vezetője a hatáskörrel rendelkező választási bizottsághoz, kérve, hogy az – jegyzőkönyvben foglalt döntéssel – bízza meg az általa megnevezett tagokat.)

A kiesett vagy nem dolgozó tag pótlása a szavazás napján

Ha a **szavazás napján** akár a szavazás megkezdését megelőzően, akár később az SZSZB **munkájában részt vevő** választott és megbízott tagok együttes száma (függetlenül attól, hogy egyébként hány tagú az SZSZB) **kevesebb mint öt**, a HVI vezetője a még be nem osztott választott tagok közül a bizottságot **öt főre kiegészíti**. Ha további tag nem áll rendelkezésre, akkor a HVI vezetője haladéktalanul értesíti a TVI vezetőjét, aki gondoskodik a kiegészítésről más település választott SZSZB-tagjának megbízásával.

3.2.1.2. MEGBÍZOTT (DELEGÁLT) TAGOK

Az SZSZB-be 2-2 tagot bízhat meg

- az egyéni képviselőjelöltet, illetve országos listát állító jelölő szervezet (ideértve a nemzetiségi önkormányzatot is),
- a független jelölt.

Egy párt csak 2 tagot delegálhat, még akkor is, ha egyéni jelöltet és országos listát is állított!

A közösen jelöltet, illetőleg listát állító szervezetek közösen bízhatnak meg az SZSZB-be 2 tagot.

A népszavazás alapján nincs lehetőség további tag megbízására az SZSZB-be.

Az SZSZB megbízott tagjait a szavazás napját megelőző 9. nap 16.00 óráig, azaz március 25. 16.00 óráig a HVI vezetőjénél kell bejelenteni. Az SZSZB és az egy szavazókörös HVB megbízott tagjának bejelentését személyesen a HVI fekvése szerint illetékes OEVI vezetőjénél is be lehet nyújtani a fent jelzett határidőben. A bejelentést az OEVI vezetője – legkésőbb a benyújtást követő napon – az érintett SZSZB működési területe szerint illetékes HVI vezetőjének továbbítja.

A megbízott (delegált) tagot a független jelölt vagy meghatalmazottja, illetve a jelölő szervezet képviselője jelentheti be.

A képviseletre vonatkozó szabályok

Az NVR tartalmazza

- a párt bírósági nyilvántartás szerinti képviselőjének (képviseelőinek);
- a képviseletre jogosult egyéb meghatalmazottak

adatait.

A képviselők, meghatalmazottak megtalálhatók a Választás előkészítés modul Listák, statisztikák menü Szervezet - képviseletre jogosult személyek (OL77) menüpontban. A meghatalmazottak esetén a képviseleti jog esetleges területi (országos szintű, egy vagy több megyére, illetve egy vagy több OEVK-ra kiterjedő) korlátozását is tartalmazza az NVR, erre minden esetben tekintettel kell lenni.

A képviselők, meghatalmazottak adatai továbbá lekérdezhetők a „Karbantartás” főmenü „Szervezetek képviseletére jogosultak” menüjében a vagy a „Listák/statisztikák” főmenü alatt található „Szervezet - képviseletre jogosult személyek (OL77)” riport segítségével is.

A párt nevében tehát az járhat el, aki

- a párt NVR-ben rögzített képviselője vagy meghatalmazottja - ebben az esetben további meghatalmazás nem kérhető,
- az NVR-ben rögzített képviselőtől vagy meghatalmazotttól származó, írásbeli meghatalmazással rendelkezik (tehát a meghatalmazás továbbadható - a Ptk. és a Pp. szabályainak megfelelő - teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazással),

A párt képviselője aláírásának hitelességét az OEVI nem ellenőrzi, további okiratok (aláírási címpéldány stb.) becsatolását nem kérheti.

A bejelentésnek tartalmaznia kell a megbízó jelölő szervezet vagy független jelölt nevét, a megbízott tag nevét, magyarországi lakcímét és személyi azonosítóját, valamint konkrétan meg kell jelölni, hogy melyik SZSZB-be szól a megbízás. A megbízás megbízottanként külön íven, vagy akár tömbösítve (pl.: táblázatos formában) is megtehető a jelölt/jelölő szervezet által.

A bejelentés alapján a megbízott tag választójogát a HVI ellenőrzi.

A jelölt/jelölő szervezet a megbízott tag bejelentésre szolgáló dokumentumot és a megbízott tag összeférhetlenségi nyilatkozatát **papír alapon és eredetben** vagy **elektronikus aláírással hitelesítve e-mailben vagy e-papíron** juttathatja el a HVI-hez. Elektronikus úton való benyújtása esetén a megbízó jelölt/jelölő szervezet(ek) képviselőjének a megbízáson szereplő aláírását minősített elektronikus aláírással, fokozott biztonságú elektronikus aláírással vagy azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítési szolgáltatással hitelesítetten kell, hogy tartalmazza. Az e-papíron való benyújtás esetén a mellékletként csatolt bejelentés hitelesítése szükséges. Ugyanezek a követelmények vonatkoznak az elektronikus úton benyújtott összeférhetlenségi nyilatkozatra is. (Az NVI a bejelentés megkönnyítése érdekében a megbízott tag bejelentésére szolgáló, nem kötelezően használandó formanyomtatványt készítet, amely elérhető a valasztas.hu oldalon.)

Ha a megbízás nem felel meg a törvényben foglalt feltételeknek, a HVI vezetője 3 napon belül határozattal visszautasítja a megbízást. A HVI vezetőjének határozata ellen a Ve. 210. §-a szerint az OEVB-hez lehet kifogást benyújtani.

Az SZSZB megbízott tagjának lakóhelyére vonatkozó korlátozás nincs, nem kell a településen lakcímmel rendelkeznie, de a megbízott tagnak a központi névjegyzékben szerepelnie kell.

A megbízott tag legkésőbb az eskütételt megelőzően nyilatkozik az összeférhetlenség kérdésében. Az összeférhetlenségi nyilatkozatot a tag vagy a megbízásáról szóló dokumentumon vagy önálló dokumentumban teheti meg.

A HVI ellenőrzi, hogy a megbízott taggal szemben nem áll-e fenn összeférhetlenség:

- a képviselők nyilvántartásában található-e aktív polgármesteri vagy képviselői mandátum, illetve a jelöltek nyilvántartásában szerepel-e a delegált (*NVR Központi Névjegyzék – Névjegyzék lekérdezése – Választási bizottsági tag ellenőrzése*),
- a választási szervek tagjainak nyilvántartásában szerepel-e választási bizottság vagy iroda tagjaként (*VÁKIR Választási szervek menü*),
- nem a köztársasági elnök vagy a háznagy a delegált.

Az összeférhetlenség egyéb eseteinek ellenőrzésére nincs lehetősége a HVI-nek.

A megbízott tag megbízatásának megszűnése esetén, helyébe a megbízásra jogosult új tagot bízhat meg. A gyakorlatban így a delegáló szervezet akár a delegálás határideje után (március 25.) is cserélheti SZSZB-megbízottját.

A megbízott tag jogai és kötelezettségei a választott tagokéval megegyezők, azzal az eltéréssel, hogy a tiszteletdíj nem illeti meg.

Az SZSZB megbízott tagja mind az országgyűlési választáson, mind az országos népszavazáson az SZSZB teljes jogú tagjaként működik közre, függetlenül attól, hogy tagsági jogviszonyát csak az országgyűlési választáson delegálásra jogosulttól származó megbízás alapozza meg.

A megbízott tag legfőbb kötelessége – SZSZB esetében a szavazás megkezdésétől a jegyzőkönyvek elkészültéig – felkészülten részt venni a bizottság munkájában, a ráosztott feladatokat ellátni.

Ennek maradéktalan teljesítése érdekében a megbízott tag is köteles a HVI-k által szervezett oktatásokon, azok teljes időtartama alatt részt venni.

A kötelezettség mellett természetesen a megbízott tagokat a választott tagokéval azonos jogok is megilletik. Ezekre néhány példa:

- minden iratba betekinthez, megszámlálhatja az üres szavazólapokat,
- kezelheti a névjegyzéket,
- mozgóurnázhat,
- átszámolhatja a szavazatokat.

3.2.1.3. AZ SZSZB TAGOK ESKÜ- VAGY FOGADALOMTÉTELE

A megbízott tagok, illetve az SZSZB-be újonnan megválasztott tagok legkésőbb a szavazást megelőző 2. napon (április 1.) esküt vagy fogadalmat tesznek a polgármester előtt.

Amennyiben az eskü vagy fogadalom letételére határidőig nem kerül sor, a polgármester helyett a főpolgármester, illetve a megyei közgyűlés elnöke előtt kell az esküt vagy fogadalmat letenni. Ha a polgármester, a főpolgármester, illetve a megyei közgyűlés elnöke akadályoztatva van az eskü vagy a fogadalom kivételében, a képviselő-testület/közgyűlés tagjai közül választott alpolgármester/főpolgármester-helyettes/alelnök is kiveheti az esküt vagy a fogadalmat. Az eskü vagy fogadalom tétele csak személyesen történhet. (lásd: [Kvk.III.37.799/2020/3.](#) számú végzés)

Az SZSZB tagja az eskü- vagy fogadalomtételt követően gyakorolhatja jogait.

3.2.1.4. AZ SZSZB MŰKÖDÉSE

Az SZSZB minden választás, népszavazás előtt alakuló ülést tart, mégpedig a szavazást megelőző 8 napon belül, a tagjai beosztását követően. Az alakuló ülést a HVI vezetője hívja össze. Az alakuló ülésen az SZSZB megválasztja elnökét és elnökhelyettesét. Az alakuló ülésen és a szavazáson az esküt tett választott és megbízott tagok vehetnek részt, de elnök és elnökhelyettes csak választott tag lehet.

Az SZSZB-t az elnök képviseli. Ha az SZSZB-nek nincs elnöke vagy az elnök a tevékenységében akadályozott, az elnök hatáskörét a helyettese gyakorolja. Ha a szavazás napján sem az elnök, sem az elnökhelyettese nincs jelen a szavazóhelyiségben, az elnöki hatáskört a legidősebb választott tag mint korelnök gyakorolja.

A választási bizottság a működésének tartama alatt hatóságnak, tagjai pedig hivatalos személynek számítanak.

Az SZSZB testületként működik. Speciális szabályként az SZSZB, illetve az egy szavazókörös településen működő HVB határozatképességéhez elég, ha legalább három tag jelen van.

Az SZSZB döntéseihez a jelen lévő tagok több mint felének igen szavazata kell. Szavazni csak igennel vagy nemmel lehet, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

Az SZSZB működése és tevékenysége, valamint a rendelkezésére álló adatok – a törvényben megállapított kivétellel – nyilvánosak. A választási eljárás nyilvánosságának korlátja, hogy az nem sértheti a szavazás titkosságát és a személyes adatok védelméhez fűződő jogokat.

A nemzetközi megfigyelők és a médiatartalom-szolgáltatók képviselői (sajtó) az SZSZB tevékenységénél – ideértve a szavazatok számlálását is – jelen lehetnek, a bizottság munkáját azonban nem zavarhatják.

Fontos! Az országos nemzetiségi önkormányzatoknak az SZSZB/HVB-be delegált tagjai a többi delegálttal azonos jogállással rendelkeznek, őket minden esetben figyelembe kell venni a határozatképesség szempontjából, és szavazati jog illeti meg őket minden, az SZSZB/HVB hatáskörébe tartozó ügyben.

Az SZSZB, valamint az egy szavazókörrel rendelkező településen a HVB tagjai a szavazást követő napon mentesülnek a jogszabályban előírt munkavégzési kötelezettség alól, és erre az időre átlagbér illeti meg őket, amelyet a munkáltató fizet. A munkáltató a választási szerv tagját megillető bér és járulékai megtérítését a szavazást követő 5 napon belül igényelheti a HVI-től.

3.2.1.5. A KIJELÖLT SZAVAZÓKÖR SZSZB-JÉRE VONATKOZÓ SPECIÁLIS SZABÁLYOK

A HVI vezetője az átjelentkezéssel szavazásra kijelölt szavazókör SZSZB-jét – legkésőbb a szavazást megelőző 3. napon (március 31.) – a szükséges számban további tagokkal egészítheti ki, ha a névjegyzékben lévő választópolgárok száma meghaladja az 1500-at.

A HVI vezetője legkésőbb a szavazást megelőző 5. napon (március 29.) dönthet úgy, hogy az átjelentkezéssel szavazásra kijelölt szavazókörben a névjegyzéket több részre osztja, ha a névjegyzékben szereplő választópolgárok száma meghaladja az 1500-at.

A szavazóköri névjegyzék több részre osztásáról szóló döntéssel egyidejűleg a HVI vezetője azt is eldönti, hogy

1. az SZSZB egy szavazóhelyiségben több munkaasztalnál fogadja a választópolgárokat, vagy
2. különböző helyiségekben (alszavazókörökben) szavazatszedő albizottságok fogadják a választópolgárokat.

A munkaasztalok, illetve az alszavazókörök számát az NVR-ben (*NVR Választás előkészítés rendszerrész*) rögzíteni kell.

Ha a névjegyzékben szereplők száma meghaladja a 2000-t, a HVI vezetője köteles a fenti módok egyike szerint megszervezni a szavazás lebonyolítását.

A HVI a szavazóhelyek (munkaasztalok), illetve alszavazókörök számát a szavazást megelőző 3. napig az NVR-ben rögzíti.

Az egy helyiségben, de több asztalnál lebonyolított szavazás esetén a HVI vezetője szükség szerint egészíti ki tagokkal az SZSZB-t. Alszavazókörök esetében szavazatszedő albizottságok működnek, melyekben 3-3 választott tagnak kell lennie.

A HVI vezetője a szavazóköri névjegyzék több részre osztásáról szóló, az NVR-ben rögzített döntést követően haladéktalanul értesíti azokat a delegálásra jogosultakat, amelyek a szavazókörbe már SZSZB-tagot bíztak meg, hogy további tagokat delegálhatnak, valamint tájékoztatást nyújt a delegálható tagok számáról. Az egy jogosult által megbízott SZSZB-tagok száma az 1. pont szerinti megoldásnál legfeljebb annyi lehet, amennyi a munkaasztalok száma, a 2. pont szerinti megoldásnál pedig alszavazókörönként kétféle lehet. E pótlólagos delegálás határideje a szavazást megelőző 2. nap (április 1. 16.00 óra), míg az ily módon delegált tagok legkésőbb a szavazást megelőző napon tesznek esküt.

Ha az átjelentkezéssel szavazásra kijelölt szavazókörben alszavazókörök működnek, akkor az SZSZB választott tagjai a HVI vezetője által meghatározott szavazatszedő albizottságban látják el a feladataikat. A megbízott tagok elsődlegesen a delegáló által meghatározott szavazatszedő albizottságban, ennek hiányában a HVI vezetője által meghatározott szavazatszedő albizottságban látják el a feladataikat. A HVI vezetője az SZSZB mellett közreműködő jegyzőkönyvvezetők számát – az általános szabályoknak megfelelően – szükség szerint szabadon állapítja meg, de munkaasztalonként, illetve alszavazókörönként legalább egy jegyzőkönyvvezetőnek lennie kell.

3.2.2. A HVB

Az egy szavazókörös településeken SZSZB helyett HVB működik, amely legalább 5 választott tagból áll. Az 5 választott tagot és a szükséges számú, de legalább 2 póttagot a települési önkormányzat képviselő-testülete az előző, 2019. évi általános önkormányzati választást megelőzően választotta meg, és megbízatásuk a 2024-es általános önkormányzati választásra megválasztott új HVB alakuló üléséig tart.

Ha a HVB választott tagjainak száma 5 fő alá csökken, és nincs póttag, akkor a települési önkormányzat képviselő-testülete új tagot és póttagokat választ. Ha erre nem kerül sor, akkor a HVI vezetőjének indítványára a TVB/FVB bíz meg új tagot a HVB-be. A HVB-be a 3.2.1.2 pont szerint lehet a delegált tagokat megbízni azzal az eltéréssel, hogy a delegáltat a HVB elnökénél kell bejelenteni, és ha a delegálás nem felel meg a törvényi feltételeknek, a HVB elnöke a bizottság elé terjeszti az ügyet, amely 3 napon belül határozattal dönt a megbízás elfogadásáról vagy visszautasításáról.

3.2.3. AZ OEVB

Az OEVB

- dönt az egyéni választókerületi jelöltek nyilvántartásba vételéről, illetőleg elutasításáról;
- dönt az ajánlóívek le nem adása miatti bírság kiszabásáról;
- kisorsolja a jelöltek sorszámát;
- jóváhagyja az egyéni választókerület szavazólapjának adattartalmát;
- dönt azokról a kifogásokról, amelyek tárgya csak az illetékességébe tartozó egyéni választókerületi választást érinti, illetve a népszavazással kapcsolatban csak a választókerület területén fejt ki a hatását;
- dönt a körzeti és helyi, illetve lekérhető médiaszolgáltatással vagy nem országosan terjesztett sajtótermékkel kapcsolatos kifogásról;
- dönt az SZSZB tevékenysége, döntése elleni kifogásról, valamint a szavazóhelyiségben elkövetett egyéb cselekménnyel kapcsolatos, illetve a HVI/OEVI tevékenysége elleni kifogásról;
- megsemmisíti a szavazás eredményét, ha olyan törvénysértést állapít meg, amely azt érdemben befolyásolta;
- megállapítja és közzéteszi az egyéni választókerületben az országgyűlési egyéni választókerületi választás eredményét;
- kiadja az országgyűlési egyéni választókerületi képviselőnek a megbízólevelet;
- a tudomására jutott törvénysértés esetén kezdeményezi a hatáskörrel rendelkező szerv döntését.

3.2.4. A TVB (FVB)

A TVB (FVB)

- dönt az OEVB jelölt nyilvántartásba vétele ügyében hozott, valamint az ajánlóívek leadásának elmulasztása miatt bírság kiszabásáról rendelkező határozata ellen benyújtott fellebbezésről,
- megállapítja és közzéteszi az országos listás választás területi részeredményét,
- a tudomására jutott törvénysértés esetén kezdeményezi a hatáskörrel rendelkező szerv döntését.

3.2.5. AZ NVB

Az NVB a legmagasabb szintű választási bizottság, mely igen széles hatáskörrel rendelkezik. Ennek a széles hatáskörnek egyik fontos eszköze az NVB által kiadott iránymutatás. Az iránymutatás célja a választással kapcsolatos jogszabályok egységes értelmezése és az egységes joggyakorlat kialakítása. Iránymutatás kiadását választási szerv kezdeményezheti. Az iránymutatás kötelező jogi hatással nem rendelkezik, kizárólag iránymutató jellegű, ellene jogorvoslatnak helye nincs. Az iránymutatást a választások hivatalos honlapján közzé kell tenni.

Az NVB

- dönt a jelölő szervezetek, valamint az országos listák és az azokon szereplő jelöltek nyilvántartásba vételéről, illetőleg visszautasításáról,
- dönt a kampányidőszakban az országos listát állító jelölő szervezetek, valamint a népszavazás kapcsán jogosultak rendelkezésére álló műsoridőnek a médiaszolgáltatónként való felosztásáról,
- dönt a médiaszolgáltatók, a sajtó, illetve a filmszínházak választási, népszavazási kampányban való részvételével kapcsolatos kifogásról,
- kisorsolja az országos listák sorszámát,
- jóváhagyja a pártlistás és a nemzetiségi listás, valamint a népszavazási szavazólap adattartalmát,
- dönt a nemzetiségi listát állító országos nemzetiségi önkormányzatokat megillető állami támogatás összegéről,
- megállapítja a központi névjegyzékben nemzetiségi választópolgárként szereplő választópolgárok számát,

- dönt a KÜVI tevékenységével kapcsolatos kifogásról, továbbá minden olyan kifogásról, amely nem tartozik az OEVB hatáskörébe,
- dönt az OEVB határozata elleni fellebbezésről, ha az nem tartozik a TVB (FVB) hatáskörébe,
- megsemmisíti a szavazás eredményét, ha olyan törvénysértést állapít meg, amely azt érdemben befolyásolta,
- dönt a külképviseleteken leadott szavazatok tartalmazó urnák lezárásának szabályosságáról,
- felügyeli a levélben leadott szavazatok megszámlálását és megállapítja annak eredményét,
- megállapítja, hogy mely jelölő szervezetek érték el a törvényben meghatározott 5-10-15%-os szavazathatárt,
- megállapítja, hogy mely nemzetiségi listák jogosultak kedvezményes mandátumra,
- megállapítja, hogy az országos listák jelöltjei közül kik szereztek mandátumot,
- megállapítja, hogy kik lettek a nemzetiségi szószólók,
- megállapítja és közzéteszi a választás országosan összesített eredményét,
- kérdésenként megállapítja és közzéteszi a népszavazás eredményét,
- kiadja az országos listákon mandátumot szerzett képviselőknek és a nemzetiségi szószólóknak a megbízólevelet,
- a tudomására jutott törvénysértés esetén kezdeményezi a hatáskörrel rendelkező szerv döntését.

3.3. A VÁLASZTÁSI IRODÁK

A választási irodák a választások, népszavazások előkészítésével, szervezésével, lebonyolításával, a választópolgárok tájékoztatásával, a választási adatok kezelésével és a választások technikai feltételeinek biztosításával összefüggő feladatokat ellátó választási szervek.

Az országgyűlési képviselők választásán és az országos népszavazáson a következő választási irodák működnek:

- HVI,
- OEVI,
- TVI/FVI,
- NVI,
- KÜVI.

3.3.1. A VÁLASZTÁSI IRODÁKRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Valamennyi választási bizottság munkáját választási iroda segíti, az SZSZB mellett jegyzőkönyvvezető működik, aki a HVI tagja.

A választási iroda tagjait a választási iroda vezetője a választási iroda feladatainak végrehajtásához szükséges számban, határozatlan időre bízza meg, mely megbízás indokolás nélkül visszavonható.

A választási iroda tagjává közszolgálati tisztviselő, kormánytisztviselő és közalkalmazott bízható meg, illetve HVI/OEVI tagjává a székhely település polgármesteri vagy közös önkormányzati hivatalának munkavállalója is megbízható.

A választási iroda vezetője a felettes választási iroda vezetője előtt, a választási iroda tagja a megbízó választási iroda vezetője előtt az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló törvény szerinti szöveggel esküt vagy fogadalmat tesz.

A választási irodának nem lehet tagja országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati vagy nemzetiségi önkormányzati képviselő, nemzetiségi szószóló, polgármester, alpolgármester, választási bizottság tagja, jelölt, a választókerületben jelöltet állító jelölő szervezet tagja, valamint a választókerületben induló jelölt hozzátartozója.

A választási iroda vezetője a vele szemben felmerülő kizárási okot haladéktalanul köteles bejelenteni az NVI elnökének.

A választási iroda tagja a vele szemben felmerült kizárási okot a választási iroda vezetőjével köteles haladéktalanul közölni, aki őt felmenti.

A felettes választási iroda vezetőjén kívül más személy vagy testület a választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatok végrehajtására a választási iroda vezetőjének nem adhat utasítást.

A választási iroda tagja számára a választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatok végrehajtására csak a választási iroda vezetője adhat utasítást.

A választási bizottság elnöke a bizottság mellett működő választási iroda vezetőjének a bizottság titkársági feladatainak ellátása körében utasítást adhat.

A választási iroda tagjait a választások és népszavazások szabályozásáért felelős miniszter által megállapított mértékű díjazás illeti meg.

3.3.2. A VÁLASZTÁSI IRODÁK FELADATAI

A választási irodák főbb feladatai

- ellátják a névjegyzékek vezetésével kapcsolatos feladatokat,
- ellátják a választás előkészítésével, lebonyolításával kapcsolatos szervezési feladatokat,
- gondoskodnak a választópolgárok, jelöltek és jelölő szervezetek tájékoztatásáról, választási információs szolgálatot működtetnek,
- a választás kitűzése és a választás eredményének jogerőre emelkedése közötti időszakban a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismerése iránti igénynek az általános 15 napos határidővel szemben haladéktalanul, legfeljebb 5 munkanapon belül tesznek eleget,
- ellátják a választási bizottságok titkársági feladatait, döntésre előkészítik a választási bizottságok hatáskörébe tartozó ügyeket,
- biztosítják a választási bizottságok működésének és a szavazás lebonyolításának tárgyi és technikai feltételeit,
- megszervezik a választási szervek (választási irodák és választási bizottságok) tagjainak oktatását,
- gondoskodnak a választási iratok kezeléséről, biztonságos őrzéséről, illetőleg megsemmisítéséről,
- ellátják az igazgatási és informatikai próbákkal kapcsolatos feladatokat,
- az adatvédelem és az informatikai biztonság követelményeinek biztosításával, feladatkörükben eljárva működtetik a választás előkészítéséhez és lebonyolításához szükséges informatikai rendszert,
- technikai háttér biztosításával segítséget nyújtanak a szavazatok összesítéséhez, a választás eredményének megállapításához.

3.3.3. A HELYI VÁLASZTÁSI IRODA

Minden településen (így minden fővárosi kerületben is) önálló HVI működik, kivéve a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó településeket, ahol a HVI feladatait közös HVI látja el. A HVI vezetője a polgármesteri, illetve közös önkormányzati hivatal jegyzője.

A HVI vezetője:

- a választási iroda tagjai közül kinevezi a helyettesét,
- megbízza a választási iroda további tagjait,
- a TVI vezetője előtt az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló törvény szerinti szöveggel esküt vagy fogadalmat tesz,
- kiveszi az esküt/fogadalmat a helyi választási iroda tagjaitól,
- kizárási ok felmerülése esetén felmenti a választási iroda tagját.

A jegyzőkönyvvezető a szavazást megelőző 2. nap (április 1. 16.00 óráig) kérheti, hogy a HVI tegye át annak a szavazókörnek a névjegyzékébe, amely SZSZB-je munkájában a szavazás napján részt vesz. Az áttételre csak OEVK-n belül van lehetőség.

3.3.4. AZ ORSZÁGGYŰLÉSI EGYÉNI VÁLASZTÓKERÜLETI VÁLASZTÁSI IRODA

Minden országgyűlési egyéni választókerületi székhelyen egy-egy OEVI működik.

Az OEVI vezetője:

- az OEVI vonatkozásában ellátja a HVI vezetőjének fenti feladatait,
- az illetékességi területén működő HVI vezetője részére a Ve.-ben meghatározott feladatainak ellátásával kapcsolatban közvetlen utasítást adhat,
- közreműködik az illetékességi területén működő HVI-k szakmai tevékenységének irányításában.

3.3.5. A TERÜLETI VÁLASZTÁSI IRODA

Minden megyében és a fővárosban TVI működik.

A TVI vezetője a megyei önkormányzat jegyzője, az FVI vezetője a fővárosi önkormányzat főjegyzője.

A TVI vezetője:

- a TVI vonatkozásában ellátja a HVI vezetőjének fenti feladatait,
- kinevezi az OEVI és a HVI vezetőjét, amennyiben a települési jegyzői tisztség betöltetlen,
- kiveszi az esküt az OEVI és a HVI vezetőjétől,
- az OEVI és a HVI vezetője részére a Ve.-ben meghatározott feladatainak ellátásával kapcsolatban közvetlen utasítást adhat,
- közreműködik a megyében működő választási irodák szakmai tevékenységének irányításában,
- az NVI elnökével egyetértésben más választási irodát bíz meg a választási, népszavazási feladatok ellátásával, ha az OEVI vagy a HVI vezetője a hivatali kötelezettségének nem tesz eleget, és ezzel a választás, népszavazás törvényes lebonyolítását veszélyezteti.

3.3.6. A NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA

Az NVI autonóm államigazgatási szerv, független, csak a törvénynek van alárendelve, feladatkörében nem utasítható, a feladatát más szervektől elkülönülten, befolyásolástól mentesen látja el.

Az NVI elnökét a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki.

Az NVI elnöke:

- kinevezi a TVI vezetőjét, amennyiben a megyei önkormányzat jegyzői munkaköre betöltetlen,
- kiveszi az esküt a TVI vezetőjétől,
- felmenti a TVI vezetőjét kizárási ok felmerülése esetén, egyben kinevezi az iroda új vezetőjét,
- megbízza a KÜVI vezetőjét és többi tagját,
- irányítja a választási irodák szakmai tevékenységét, ennek keretében közvetlen utasítást adhat a törvényben meghatározott feladatainak ellátásával kapcsolatban valamennyi választási iroda vezetője részére,
- a választási, népszavazási feladatok végrehajtása körében utasítást adhat a lebonyolításban részt vevő egyéb szervek vezetői részére is,
- a feladatai nem vagy nem megfelelő módon történő végrehajtása esetén a választási iroda vezetőjét megillető díj mértékét csökkentheti, végső esetben annak kifizetésétől eltekinthet,
- beszámol az Országgyűlésnek az országgyűlési választással és az országos népszavazással kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról.

3.3.7. A KÜLKÉPVISELETI VÁLASZTÁSI IRODA

KÜVI működik a külképviseleteken.

A KÜVI a szavazatszámllálás kivételével ellátja az SZSZB számára megállapított, valamint a levélszavazással kapcsolatos feladatokat.

4. A NÉVJEGYZÉK ÖSSZEÁLLÍTÁSA ÉS TOVÁBBVEZETÉSE

A névjegyzék vezetésével kapcsolatos feladatokat a HVI az NVR-ben, a Szavazóköri névjegyzék modulban látja el, a kérelmeket az NVR Kérelemkezelés moduljában kell elbírálni.

4.1. A KÖZPONTI NÉVJEGYZÉK

A központi névjegyzékbe felvett, magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár **bármikor, folyamatosan** kérheti a HVI-től, hogy a központi névjegyzékben kerüljön rögzítésre, hogy

- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény szerinti valamely nemzetiséghez tartozik,
- fogyatékoságára tekintettel segítséget igényel annak érdekében, hogy önállóan adhassa le szavazatát,
- a központi névjegyzékben szereplő személyes adatainak kiadását megtiltja,
- az Európai Unió más tagállamának állampolgára az előző két pontban foglaltakon kívül azt is kérheti, hogy az EP-választásokra is kiterjedjen a névjegyzékbe vétele.

A fenti névjegyzéki bejegyzések **törlését** a választópolgár ugyancsak bármikor kérheti a HVI-től.

(Ha a polgárt a választójogának elvesztése vagy a magyarországi lakcímének megszűnése miatt törlik a központi névjegyzékből, és később – a választójogának visszanyerésekor vagy lakcím létesítésekor – ismét felvételre kerül, a központi névjegyzék a korábbi kérelem alapján bejegyzett adatokat nem tartalmazza, ilyen esetben új kérelem benyújtása szükséges.)

A kérelmek formanyomtatványát a 17/2013. (VII. 17.) KIM rendelet 2. és 5. melléklete állapítja meg.

A kérelmet a választás kitűzésétől kezdve a **benyújtása napján kell elbírálni**. Ha a kérelmet munkanapon 16.00 óra után, vagy nem munkanapon nyújtották be, akkor a benyújtását követő munkanapon kell elbírálni.

4.1.1. A NEMZETISÉGI REGISZTRÁCIÓ

Ha a magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 1. mellékletében felsorolt valamely nemzetiséghez (bolgár, görög, horvát, lengyel, német, örmény, roma, román, ruszin, szerb, szlovák, szlovén és ukrán) tartozik, kérheti, hogy a központi névjegyzéken kerüljön feltüntetésre

- a **nemzetiségének** a megnevezése, továbbá az, hogy
- az **országgyűlési választáson** is nemzetiségi választópolgárként kíván-e szavazni.

A kérelemben a konkrét nemzetiség megjelölése és az országgyűlési választásra is kiterjedő hatály mellett arról is nyilatkoznia kell a polgárnak, hogy az adott nemzetiséghez tartozik.

A kérelem alapján a központi névjegyzékbe tett bejegyzés szerint a választópolgár:

- az adott nemzetiség önkormányzati választásán részt vehet, de az országgyűlési választáson nem nemzetiségi választópolgárként vesz részt, hanem a pártlistákra szavazhat (ha nem kérte nemzetiségi regisztrációjának az országgyűlési választásra való kiterjesztését),

vagy

- részt vehet az adott nemzetiség önkormányzati választásán, továbbá az országgyűlési választáson is ugyanazon nemzetiség választópolgáraként vesz részt, és – az egyéni választókerületi jelölt mellett, a pártlista helyett – az adott nemzetiség országos önkormányzata által állított listára szavaz (ha kérte nemzetiségi regisztrációjának az országgyűlési választásra való kiterjesztését).

A választópolgár **csak egy nemzetiség** tagjaként szerepelhet a központi névjegyzékben, a többes kötődés feltüntetésére nincs lehetőség. Ha a már nemzetiségi választópolgárként nyilvántartott polgár más nemzetiség tagjaként is kéri regisztrálását (vagy ha ugyanazon nemzetiség tagjaként ismételt bejegyzését kéri), a kérelmét el kell utasítani.

Lehetősége van a polgárnak arra, hogy bármikor töröltesse a nemzetiségi hovatartozását a központi névjegyzékből, valamint az országgyűlési választásra kiterjedő hatály ügyében tett nyilatkozatát is bármikor módosíthatja.

A választópolgár azt követően, hogy kérelmére a nemzetiségi hovatartozását törlik a központi névjegyzékből, korlátozás nélkül kérheti másik (vagy ugyanazon) nemzetiség tagjaként való nyilvántartásba vételét.

4.1.2. A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ VÁLASZTÓPOLGÁR ÁLTAL IGÉNYELT SEGÍTSÉG

A Ve. 2. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt „a fogyatékossgal élő választópolgárok joggyakorlásának elősegítése” alapelv érvényesítése érdekében a Ve. a fogyatékossgal élő választópolgár részére lehetővé teszi, hogy a választójogának gyakorlásához szükséges speciális segítséget igényeljen.

A vak és gyengénlátó választópolgárok hatékony tájékoztatását szolgálja, hogy a szavazás helyét és idejét is tartalmazó **értesítőt** számukra – legkésőbb a szavazást megelőző 68. napon (január 25.) benyújtott kérelmükre – **Braille-írással** kell elkészíteni. A Braille-írással ellátott **szavazósablon** alkalmazása lehetővé teszi, hogy önállóan, mások segítsége nélkül töltsék ki a szavazólapot a vak és gyengénlátó választópolgárok. Szavazósablont azokban a szavazóhelyiségekben kell biztosítani, ahol legalább egy olyan választópolgár szerepel a névjegyzékben, aki legkésőbb a szavazást megelőző 9. napig (március 25.) kérte annak használatát.

A választójog gyakorlásával kapcsolatos tudnivalókat egyszerű, **könnyen értelmezhető** megfogalmazásban tartalmazó **tájékoztató** szórólap az írott szöveget nehezen értelmező választópolgárok eligazodását segíti. Ilyen tájékoztatót az a választópolgár kap az országgyűlési választáson és az országos népszavazáson, aki legkésőbb a szavazást megelőző 68. napig (január 25.) kéri.

Addig, ameddig nem sikerül megvalósítani, hogy valamennyi szavazóhelyiség akadálymentesen elérhető legyen, a választópolgárnak szükséges előre jeleznie (kérelmet kell benyújtania a szavazást megelőző 4. napig (március 30.)) ha **akadálymentes szavazóhelyiségben** kíván szavazni. (lásd 4.3.3.2)

4.1.3. A KÖZPONTI NÉVJEGYZÉKI ADATOK KIADÁSÁNAK MEGTILTÁSA

A választási iroda a Ve. 153. §-a alapján a jelölő szervezet, jelölt, országos népszavazás esetén a szervezők és az Országgyűlésben frakcióval rendelkező pártok kérésére köteles átadni a szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok meghatározott adatait annak érdekében, hogy a választási kampány keretében a választópolgárokat közvetlenül, névre szólóan megcímzett küldemények útján vagy személyesen felkereshessék. A választópolgár az adatai ilyen célú kiadását megtilthatja.

4.1.4. A SZEMÉLYIADAT- ÉS LAKCÍMNYILVÁNTARTÁSBAN KEZELT ADATOK KIADÁSÁNAK MEGTILTÁSA

A Ve. lehetővé teszi, hogy a névjegyzéki adatok kiadásának megtiltása mellett – a választási eljárásán belül – a polgár az SZL-ben nyilvántartott adatainak szolgáltatását tiltó nyilatkozatot is tegyen. Az SZL-ben kezelt adatokra vonatkozó önrendelkezési jog gyakorlásának módját a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény állapítja meg.

Ez a nyilatkozat csak annyiban függ össze a választási eljárással, hogy ugyanazon formanyomtatványon is benyújtható, mint a névjegyzékkel kapcsolatos kérelem. Az ilyen kérelmet az NVR automatikusan továbbítja az SZL-be.

4.1.5. AZ EURÓPAI UNIÓ MÁS TAGÁLLAMA ÁLLAMPOLGÁRÁNAK NÉVJEGYZÉKBE VÉTELE

Az Európai Unió más tagállamának Magyarországon élő állampolgára automatikusan kerül felvételre a központi névjegyzékbe, amikor lakóhelyet létesít Magyarországon, feltéve, hogy a magyar jog szerint nagykorú és a magyar bíróság nem zárta ki a választójogból. Az uniós választópolgár automatikus névjegyzékbe vétele azonban csak a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választására, valamint a helyi népszavazásra terjed ki.

Az Európai Parlament tagjainak választásán azok az uniós választópolgárok, akik nem az állampolgárságuk szerinti tagállamban élnek, szabadon dönthetnek arról, hogy az állampolgárságuk vagy a lakóhelyük szerinti tagállamban kívánják gyakorolni a választójogukat. E választópolgárok a lakóhelyük szerinti tagállamban akkor szavazhatnak az EP-választáson, ha kéri az ottani névjegyzékbe való felvételüket.

Az uniós választópolgárok választójoga ezt követően sem terjed ki az országgyűlési képviselők választására és az országos népszavazásra.

4.2. A VÁLASZTÓJOGGAL NEM RENDELKEZŐ POLGÁROK JEGYZÉKE (NESZA)

4.2.1. A NESZA ADATTARTALMA

A NESZA azoknak a polgároknak az adatait tartalmazza, akiknek egyedi bírói döntés értelmében nincs, vagy korlátozott a választójoga.

Sem aktív, sem passzív választójoggal nem rendelkezik az, akit a bíróság gondnoksági perben a választójogból kizárt vagy büntető ügyben hozott ítéletében a közügyektől eltiltott.

Szavazhat, de nem lehet jelölt az, aki szabadságvesztés büntetését tölti (feltéve, hogy nincs eltiltva a közügyektől) vagy intézeti kényszergyógykezelés alatt áll.

4.2.2. A NESZA ADATAINAK FELHASZNÁLÁSA

A választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartásának adatait kizárólag a választási eljárásban, a választási szervek vagy – jogorvoslati eljárásban – a bíróságok kezelhetik. Az adatkezelés kizárólagos célja annak megállapítása lehet, hogy valaki rendelkezik-e választójoggal.

4.2.3. A NESZA NYILVÁNOSSÁGA

A választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása az abban szereplő polgárok különleges adatait tartalmazza. Ezért a nyilvántartás nem nyilvános, abba csak az érintett személy a saját adatai tekintetében, továbbá a választási szervek és a bíróság tekinthetnek be. A betekintésről az NVI nyilvántartást vezet.

Bármely nagykorú polgár kérheti az NVI-től annak igazolását, hogy nem szerepel a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartásában, azaz vele szemben nem áll fenn a választójogból való kizáró ok.

A NESZA állomány a HVI-k számára nem elérhető, a felmerülő kérdéseket a HVI-k az NVI-vel egyeztetethetik.

4.3. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK

4.3.1. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK LÉTREHOZÁSA

Az országgyűlési választás és az országos népszavazás **kitűzését követően** a központi névjegyzék alapján az NVI elkészíti a mindkét választásra vonatkozó, közös elektronikus szavazóköri névjegyzéket, amelyben a választáson és a népszavazáson **szavazati joggal rendelkező** választópolgárok szerepelnek.

Már a szavazóköri névjegyzék összeállításától kezdve, azaz a választások kitűzését követő naptól szerepelnek a szavazóköri névjegyzékben azok a kiskorú polgárok is, akik legkésőbb a szavazás napján a 18. életévük betöltésével választójogosulttá válnak.

Egy választópolgár **csak egy** szavazóköri névjegyzékben szerepelhet.

Az elektronikus szavazóköri névjegyzék elérését az NVI az országgyűlési választás, illetve a népszavazás eredményének jogerőre emelkedését követő 15 nap elteltével megszünteti, a szavazókörben használt kinyomtatott példányt pedig a HVI-nek kell a szavazást követő 90. nap utáni munkanapon (július 4.) **megsemmisíteni.**

4.3.2. AZ ÉRTEŚITŐ

4.3.2.1. AZ ÉRTEŚITŐ TARTALMA

Az országgyűlési választás és/vagy az országos népszavazás kitűzéséről, a népszavazásra bocsátott kérdésekről, valamint a szavazás napjáról és helyéről közös értesítővel kell tájékoztatni a szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárokat.

Az értesítő a választópolgár szavazati jogának gyakorlásával kapcsolatos alapvető információkat tartalmazza.

4.3.2.2. AZ ÉRTEŚITŐ MEGKÜLDÉSE

Azoknak a választópolgároknak, akik a szavazást megelőző 67. napon (január 26.) a szavazóköri névjegyzékben szerepelnek, az NVI küldi meg az értesítőt, úgy, hogy az legkésőbb a szavazást megelőző 51. napig (február 11-ig) megérkezzen a választópolgárhoz.

Azt, aki a szavazást megelőző **67. napot (január 26.) követően** kerül felvételre a település valamely szavazókörének névjegyzékébe, a felvételekor – ha jelen van az értesítő átadásával, egyébként megküldésével – a **HVI** tájékoztatja a névjegyzékbe vételéről (*NVR Országgyűlési választás – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés – Értesítő / Határozat nyomtatás*). Az értesítő kinyomtatására és megküldésére a szavazást megelőző 50. naptól (február 12-től) van lehetőség.

Az értesítőt fő szabály szerint az a HVI küldi meg (vagy adja át) a választópolgárnak, amelynek szavazóköri névjegyzékébe a választópolgár felvételre kerül. Ez alól három kivétel van.

- Ha a HVI átjelentkezésre irányuló kérelmet bírál el; ebben az esetben az átjelentkezési kérelmet elbíráló HVI küldi meg vagy adja át az értesítőt.
- Ha a választópolgár a központi névjegyzék adatai szerint Braille-írással készült értesítő megküldését kérte, ebben az esetben az NVI küldi meg számára a speciális értesítőt.
- Ha az SZSZB/HVB megbízott tagját vagy a jegyzőkönyvvezetőt a lakcíme szerinti HVI egy másik település névjegyzékébe teszi át (4.3.3.3. – 4. pont), a lakcím szerinti HVI küldi meg számára az értesítőt.

Az a választópolgár, aki – annak ellenére, hogy szerepel a szavazóköri névjegyzékben – nem kapja meg az értesítőt, vagy azt elveszíti, a HVI-től új értesítőt igényelhet. (*NVR Országgyűlési választás – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés – Értesítő / Határozat nyomtatás*) Új értesítő kinyomtatására és megküldésére a szavazást megelőző 50. naptól, február 12-től van lehetőség.

4.3.2.3. ÉRTEŚÍTÉS A SZAVAZÁS HELYÉNEK MEGVÁLTOZTATÁSÁRÓL

Amennyiben a szavazókör szavazóhelyiségének címét az országgyűlési választás illetve az országos népszavazás kítűzését követően vis major miatt meg kell változtatni, a változtatáshoz a HVI vezetőjének – a VAKIR-on keresztül – engedélyt kell kérnie az NVI elnökétől. A szavazókör címét az NVI javítja. Ezt követően a szavazás helyéről értesítő útján már tájékoztatott választópolgárok számára a HVI-nek új értesítőt kell kiküldenie az NVR rendszer megfelelő funkciójának használatával. (*NVR Országgyűlési választás – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés – Értesítő / Határozat nyomtatás*)

4.3.3. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK TOVÁBBVEZETÉSE

A szavazóköri névjegyzék továbbvezetésére részben automatikusan, részben hivatalból vagy kérelmek alapján kerül sor.

4.3.3.1. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK AUTOMATIKUS TOVÁBBVEZETÉSE

Annak érdekében, hogy a szavazóköri névjegyzék mindig naprakész legyen, az **NVR** a központi névjegyzékben bekövetkezett minden változást (pl. lakcímváltozás, névváltozás, választójog elvesztése vagy megszerzése) átvezet a szavazóköri névjegyzéken.

4.3.3.2. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK MÓDOSÍTÁSA HIVATALBÓL

Azt a választópolgárt, aki a központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelemben kérte, hogy **akadálymentes szavazóhelyiségben** szavazhasson, és akinek a lakcíme szerint kijelölt szavazóhelyiség nem akadálymentes, a HVI egy másik, akadálymentes szavazóhelyiséggel rendelkező szavazókör névjegyzékébe teszi át. (*NVR Országgyűlési választás – Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés – Körzetesítés / Akadálymentes szk. besorolás*) A Ve. 166. §-a szerint „minden településen minden választókerületben legalább egy szavazóhelyiséget akadálymentesíteni kell”.

Előfordulhat, hogy az akadálymentes szavazóhelyiséget igénylő, és emiatt a lakcímétől eltérő szavazókör névjegyzékébe áttett választópolgár a lakcímére mozgóurnát igényel. Ilyenkor – ha a kérelem a szavazást megelőző 2. nap (április 1. 16.00 óráig) beérkezett – a HVI a választópolgárt visszateszi az eredeti, lakcíme szerinti szavazókörbe, és felveszi a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe, a később beérkező kérelmet pedig az SZSZB bírálja el, és pozitív döntés esetén kiviszi a mozgóurnát a választópolgár – szavazókör területén kívüli – lakcímére.

4.3.3.3. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK MÓDOSÍTÁSA KÉRELEMRE

1. Mozgórna igénylése

Az a választópolgár, aki a szavazóköri névjegyzékben szerepel, de **egészségi állapota** vagy **fogyatékosága**, illetve **fogva tartása** (ideértve a házi vagy reintegrációs őrizetben lévő személyeket is) miatt nem tud elmenni a szavazóhelyiségbe, hogy ott adja le a szavazatát, mozgórnát kérhet. Ebbe a körbe tartozik, tehát jogszerűen kérhető mozgórna akkor is, ha a választópolgár pl. koronavírus miatt házi karanténban van.

Egyéb indokok (például munkavégzési kötelezettség teljesítése) alapján nincs lehetőség mozgórna igénylésére.

A mozgórnát a választópolgár

- kérheti a lakcímére, vagy a lakcíme szerinti szavazókörben lévő bármely címre,
- ha előzőleg átjelentkezett, akkor kérheti a település területén található bármely címre,
- ha előzőleg nem jelentkezett át, a szavazást megelőző **9. nap (március 25-én 16.00 óráig)** akkor is kérheti bármely település területén található bármely címre. Ebben az esetben a mozgórna iránti igényt egyben átjelentkezési kérelemnek is kell tekinteni. A két kérelemről egyidejűleg dönt akár a választópolgár lakcíme szerint, akár a mozgórnázás helye szerint illetékes HVI.

A mozgórna iránti kérelmet

- a **HVI**-hez
  - levélben vagy ügyfélkapus azonosítás nélkül interneten legkésőbb **a szavazást megelőző 4. nap (március 30-án 16.00 óráig)**,
  - személyesen **a szavazást megelőző 2. nap (április 1-jén 16.00 óráig)**, vagy
  - ügyfélkapus azonosítással interneten a szavazás napján 12 óráig,
- az illetékes **SZSZB**-hez meghatalmazott útján vagy meghatalmazással nem rendelkező személy általi kézbesítéssel a szavazás napján **legkésőbb 12 óráig**

kell benyújtani.

A választópolgár – **a szavazást megelőző 2. nap (április 1-jén 16.00 óráig)** – kérheti, hogy

- a korábbi kérelmében megjelölt cím helyett másik címre kapjon mozgórnát, vagy
- a korábban igényelt mozgórna helyett mégis a szavazóhelyiségben szavazhasson.

2. Átjelentkezés

Átjelentkezéssel az a választópolgár szavazhat, aki a szavazás napján Magyarország területén, de a magyarországi lakcíme szerinti szavazókörtől eltérő helyen tartózkodik. Tipikus esetben ez azt jelenti, hogy egy másik településen tartózkodó választópolgárnak nem kell hazautaznia a választójoga gyakorlásának érdekében. Emellett annak lehetőségét is biztosítja az átjelentkezés, hogy egy mozgásában gátolt választópolgár akkor is szavazhasson, ha nem otthon, hanem például kórházban, börtönben tartózkodik, amely akár ugyanazon településen, de a lakcímétől eltérő szavazókör területén fekszik.

A HVI – a választópolgár **a szavazást megelőző 9. nap (március 25-én 16.00 óráig)** benyújtott átjelentkezési vagy olyan mozgórna iránti kérelme alapján, melyben a kérelmező a lakcímétől eltérő szavazókörbe kér mozgórnát – amelyet egyúttal – átjelentkezési kérelemként is kell kezelni – a választópolgárt **felveszi** azon településnek (budapesti kerületnek) a Ve. 78. § (1) vagy (3) bekezdése alapján **kijelölt szavazókörének névjegyzékébe**, ahol a választópolgár szavazni kíván (ezzel egyidejűleg törlésre kerül a lakcíme szerinti szavazókör névjegyzékéből). Az egy szavazókörös településen értelemszerűen nincs kijelölt szavazókör, ott az egyetlen szavazókör névjegyzékébe kell felvenni az átjelentkező választópolgárt.

A választópolgár – **a szavazást megelőző 9. nap (március 25-én 16.00 óráig)** – kérheti, hogy a korábbi kérelmében megjelölt település helyett másik településen szavazhasson (azaz **módosíthatja** átjelentkezési kérelmét).

A választópolgár

- levélben vagy ügyfélkapus azonosítás nélkül interneten **a szavazást megelőző 9. nap (március 25-én 16.00 óráig)**,
- személyesen vagy ügyfélkapus azonosítással interneten **a szavazást megelőző 2. nap (április 1-jén 16.00 óráig)**

kérheti **visszavételét** a lakcíme szerinti szavazóköri névjegyzékbe.

3. A külképviseleti névjegyzék

Az a választópolgár, aki a szavazóköri névjegyzékben szerepel, de a szavazás napján külföldön tartózkodik, Magyarország nagykövetségén vagy főkonzulátusán szavazhat. A szavazás feltétele, hogy kérelme alapján a választópolgárt a HVI felvegye a külképviseleti névjegyzékbe.

A HVI – **a szavazást megelőző 9. nap (március 25-én 16.00 óráig)** benyújtott kérelme alapján – a választópolgárt felveszi azon külképviselet névjegyzékébe, ahol a választópolgár szavazni kíván, egyidejűleg feltünteti a lakcíme szerinti szavazókör névjegyzékén, hogy a választópolgár a külképviseleti névjegyzékben szerepel.

A szavazóköri névjegyzék kinyomtatott példányán a külképviseleti névjegyzékbe felvett választópolgárok nem jelennek meg, így biztosítható, hogy egy választópolgár ne szavazhasson a külképviseleten és a lakóhelye szerinti szavazókörben is.

A választópolgár – **a szavazást megelőző 9. nap (március 25-én 16.00 óráig)** – módosíthatja, hogy melyik külképviseleten kíván szavazni.

Aki mégis Magyarországon kíván szavazni, **a szavazást megelőző 4. nap (március 30-án 16.00 óráig)** kérheti törlését a külképviseleti névjegyzékből, így visszakerül a lakcíme szerinti szavazókör névjegyzékébe. A mozgórna és az átjelentkezés kérelmeivel ellentétben a külképviseleti névjegyzékből való törlésnél nincs differenciálva, hogy a kérelmező milyen módon nyújtja be a kérelmét, tehát a szavazást megelőző 4. napig, március 30-ig személyesen, levélben és ügyfélkapus azonosítással vagy anélkül interneten is előterjesztheti törlési igényét.

4. SZSZB-tag, jegyzőkönyvvezető áttétele

Az SZSZB választott és megbízott tagja, míg egy szavazókörös településen a HVB megbízott tagja, valamint a jegyzőkönyvvezető **a szavazást megelőző 2. nap (április 1-jén 16.00 óráig)** kérheti, hogy a HVI tegye át annak a szavazókörnek a névjegyzékébe, amely SZSZB-je munkájában a szavazás napján részt vesz. Az áttétel csak OEVK-n belül lehetséges.

Az SZSZB tagja, valamint a jegyzőkönyvvezető nem módosíthatja kérelmét, annak csak a visszavonására van lehetőség, így ha feladatainak ellátása miatt az eredetileg kérttől eltérő szavazókörbe kell az áttételét kérnie, előtte az eredeti kérelem törlésére van szükség.

Ha az SZSZB megbízott tagja vagy a jegyzőkönyvvezető az OEVK-n belül, de lakcímétől eltérő településen látja el szavazás napi feladatait, akkor a lakcíme szerinti HVI – a szavazóköri névjegyzék lezárásáig – teheti át a másik település megfelelő szavazókörének névjegyzékébe. A HVI az áttétel előtt – a **VÁKIR Választási szervek menüben**, illetve az illetékes HVI megkeresésével – ellenőrzi, hogy az SZSZB-tag, jegyzőkönyvvezető valóban abba a szavazókörbe van-e beosztva, ahova az áttételét kéri. Ez az áttétel nem minősül átjelentkezésnek.

Abban az esetben, ha a TVI vezetője a szavazás napján az SZSZB-t más település tagjával egészíti ki (Ve. 171. § (1) bek.), a tag áttételére már nincs lehetőség.

4.4. A NÉVJEGYZÉKEKKEL KAPCSOLATOS KÉRELMEK

A közös eljárás specialitása, hogy a névjegyzéki kérelmeket nem kell duplikáltan benyújtani, hanem a választópolgár által előterjesztett igényeket mindkét eljárásban érvényesíteni kell. Az NVR-ben a kérelmeket úgy kell kezelni, mintha egy eljárás lenne.

4.4.1. A NÉVJEGYZÉKKEL KAPCSOLATOS KÉRELEM BENYÚJTÁSA

4.4.1.1. A KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK IDEJE

- A **központi** névjegyzékkel kapcsolatos kérelmeket (nemzetiségi regisztráció, fogyatékos segítése, adatletöltés, uniós regisztráció) **bármikor** be lehet nyújtani.
- A **szavazóköri** névjegyzékkel kapcsolatos kérelmeket (mozgóurna igénylése, átjelentkezés, külképviseleti szavazás) legkorábban **a szavazást megelőző 66. napon (január 27-én) lehet benyújtani.** Ha ilyen kérelem levélben korábban érkezik a HVI-hez, azt **a szavazást megelőző 66. napon (január 27-én) kell** elbírálni, a korai benyújtás nem minősül elutasítási oknak.

4.4.1.2. A KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK MÓDJA ÉS HELYE

A névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet a választópolgár benyújthatja

- személyesen,
- levélben,
- elektronikus azonosítást követően elektronikusan (valasztas.hu, mo.hu, epapír avdh-s azonosítással),
- elektronikus azonosítás nélkül elektronikusan (valasztas.hu, mo.hu, epapír).

A kérelmet maga a választópolgár **személyesen** akár a **lakóhelye**, akár a **bejelentett tartózkodási helye** szerint illetékes HVI-hez benyújthatja (így a bejelentett lakóhelyétől távol élő választópolgárnak nem kell hazautaznia a kérelem benyújtása céljából).

Levélben a kérelem **csak** a választópolgár **lakóhelye** szerint illetékes HVI-hez nyújtható be (akinek nincs lakóhelye, az a bejelentett tartózkodási helye szerint illetékes HVI-hez nyújthatja be a kérelmet). A levél kézbesítése történhet **postai úton**, de a választópolgár bármilyen más módon is eljuttathatja a kérelmet az illetékes HVI-hez: **futárral, rokona, ismerőse útján** stb. Ez utóbbi esetben csak akkor tekinthető szabályosan benyújtottnak a kérelem, ha az **borítékba** van zárva (azaz levélnek minősíthető). Ha egy személy több választópolgár kérelmét kívánja leadni a HVI-ben, indokolt a személyazonosságát ellenőrizni és adatait feltüntetni a kérelmeken, egyrészt azért, hogy ha más módon nem elérhetők a választópolgárok, a megbízottjukon keresztül fel lehessen venni velük a kapcsolatot, másrészt pedig a választópolgárok adataival való visszaélés esetén (egy esetleges büntetőeljárás során) így biztosítható a tényállás, a benyújtás körülményeinek minél szélesebb körű feltárása.

A választások hivatalos **honlapján** benyújtott kérelmet az NVR továbbítja az illetékes HVI-hez, tehát azok nem a polgármesteri/közös önkormányzati hivatal hivatali kapuján jelennek meg.

A **mozgóurna** iránti igény benyújtása tekintetében az alábbi eltérések vannak a fenti szabályoktól:

- meghatalmazott útján is be lehet nyújtani (ebben az esetben a kérelmet a meghatalmazott írja alá, és ahhoz a közokiratba vagy teljes bizonyító erejű okiratba foglalt meghatalmazást is csatolni kell),
- ahhoz a HVI-hez kell benyújtani, amelynek szavazóköri névjegyzékén a választópolgár szerepel. Ha a választópolgár átjelentkezéssel szavaz, akkor a szavazás helye szerinti település HVI-jéhez nyújthatja be a kérelmet. Annak, aki a szavazást megelőző 2. nap (április 1.) 16.00 órát követően kér mozgóurnát, a kérelmét a HVI ahhoz az SZSZB-hez juttatja el, amelynek névjegyzékén szerepel.

A választópolgár **a szavazást megelőző 9. nap (március 25-én) 16.00 óráig** átjelentkezés nélkül is kérhet mozgóurnát a lakcíme szerinti szavazókörtől eltérő település vagy szavazókör területére. Ebben az esetben a **mozgóurna iránti igényt egyben átjelentkezési kérelemnek is kell tekinteni.** Az ilyen mozgóurna iránti kérelem benyújtható akár a választópolgár lakcíme szerinti, akár a mozgóurnázás helye szerint illetékes HVI-hez. A kérelemről az a HVI dönt, amelyhez a kérelmet benyújtották.

Ha a választópolgár egy korábbi, névjegyzékkel kapcsolatos kérelméhez **módosító kérelmet** nyújt be (pl. átjelentkezés helyének módosítása), de a HVI azt állapítja meg, hogy nem volt korábban olyan kérelme, amelyet módosítani lehetne (pl. még nem jelentkezett át), akkor a kérelmet a választópolgár akarata szerint kell elbírálni, azaz úgy kell tekinteni, hogy most nyújtja be az eredeti kérelmet. A mozgóurna iránti kérelem módosítása esetén csak akkor tekinthető „eredeti” kérelemnek, ha tartalmazza az igénylés indokát is.

A fenti rendelkezések azokra is vonatkoznak, akik **települési szinten** jelentették be lakóhelyüket.

Azok a Magyarországon élő választópolgárok azonban, akik **nem rendelkeznek települési szintű** bejelentett lakóhellyel sem, a központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet (pl. regisztráció) **bármely HVI-hez** benyújthatják. Ők szavazóköri névjegyzéken nem szerepelnek, így szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet nem nyújthatnak be. A kérelmet a HVI az NVI-hez továbbítja.

Ha az **átjelentkezett választópolgár a mozgóurna iránti igényét visszavonja**, akkor a választópolgár nyilatkozata az irányadó abban a kérdésben, hogy a HVI a lakcíme szerinti szavazókör névjegyzékébe teszi vissza, vagy az átjelentkezését megtartva a kijelölt szavazókör névjegyzékében hagyva csak a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékéből törli. Ha a választópolgár kérelme nem tartalmazza a fenti nyilatkozatot, akkor

- ha a választópolgár korábban benyújtott átjelentkezési- és mozgóurna iránti kérelmet is, akkor az átjelentkezését megtartva a kijelölt szavazókör névjegyzékébe kell visszatenni,
- ha a választópolgár korábban nem nyújtott be átjelentkezési kérelmet, hanem csak a lakóhelye szerinti szavazókörtől eltérő szavazókör területére kért mozgóurnát, akkor a lakóhelye szerinti szavazókör névjegyzékébe kell visszatenni.

4.4.2. A NÉVJEGYZÉKKEL KAPCSOLATOS KÉRELEM ADATTARTALMA

4.4.2.1. KÖTELEZŐ ADATTARTALOM

A névjegyzékkel kapcsolatos kérelemnek tartalmaznia kell azokat a személyes adatokat, amelyek alapján a HVI meggyőződhet arról, hogy a kérelem valóban a kérelmezőtől származik. E személyes adatok a következők:

- a választópolgár **neve**,
- a választópolgár **születési neve**,
- a választópolgár **születési helye**,
- a választópolgár **személyi azonosítója**.

Az interneten, ügyfélkapus azonosítással beadott kérelem esetén elegendő, ha a kérelmező a nevét és a személyi azonosítóját megadja.

A fentiekén kívül

- a **nemzetiségi** névjegyzékbe vételi kérelemnek **tartalmaznia kell a nemzetiség megnevezését**, valamint a választópolgár nyilatkozatát, amelyben nemzetiséghez tartozását **megvallja**. A választópolgár kérheti még, hogy az **országgyűlési választásra is** kiterjedjen a nemzetiségi regisztrációjának a hatálya
- a **fogyatékossgal** élő választópolgár a segítség iránti igényben megjelöli, hogy milyen **segítséget** kér
- az **uniós** választópolgár EP választásra szóló regisztrációjának tartalmaznia kell
  - a választópolgár **nyilatkozatát**, hogy szavazati jogát az EP-választáson csak Magyarországon gyakorolja,
  - annak a **településnek vagy választókerületnek** a megjelölését, amelynek névjegyzékébe az állampolgársága szerinti tagállamban legutóbb felvették – ha az európai uniós választópolgár az állampolgársága szerinti tagállamban még sohasem szerepelt a névjegyzékben (például még választójogosultságának megszerzése előtt elhagyta az országot), ilyen adatot nem kell megadnia a kérelemben. Tekintettel arra, hogy a kérelmet elbíráló HVI nem tudja ellenőrizni, hogy az európai uniós választópolgár szerepelt-e valaha hazája névjegyzékében, ezen adat hiánya miatt nem lehet a kérelmet elutasítani,
- a **mozgóurna** igénylésének tartalmaznia kell az igénylés **okát**, valamint azt a **címet**, ahova a mozgóurna kivitelét kéri a választópolgár, ha nem a lakcímén tartózkodik,
- az **átjelentkezés** iránti kérelemnek tartalmaznia kell annak a településnek (fővárosi kerületnek) a megnevezését, ahol szavazni kíván,
- a **külképviseleti névjegyzékbe vétel** iránti kérelemnek tartalmaznia kell annak az országnak a megnevezését, ahol szavazni kíván – olyan ország esetében, ahol több külképviselet is működik, a várost is meg kell jelölni a kérelemben.

4.4.2. FAKULTATÍV ADATTARTALOM

A HVI a kérelem tárgyában hozott döntését megküldi a kérelmező számára. Az **értesítési cím** megadása esetén a HVI nemcsak a kérelmező lakcímére, hanem az általa megadott értesítési címre (e-mail, telefax, postai cím) is megküldi a választópolgár kéreleme tárgyában hozott döntését.

4.4.3. A NÉVJEGYZÉKKEL KAPCSOLATOS KÉRELEM ELBÍRÁLÁSA

4.4.3.1. A KÉRELMEZŐ AZONOSÍTÁSA

A kérelem **személyes** benyújtása esetén a HVI ügyintézője a kérelmező iratai alapján ellenőrzi a kérelmező személyazonosságát, és a kérelemben feltüntetett adatokat összeveti a központi névjegyzék adataival. Ha eltérést tapasztal, lehetőség van a kérelem adatainak javítására, kiegészítésére.

A **nem személyesen** benyújtott kérelem esetén alapvető fontosságú, hogy a HVI meggyőződjön arról, hogy a kérelmet valóban az nyújtotta be, akire vonatkozóan a központi névjegyzékben adatváltozást kezdeményeznek.

A Ve. e tekintetben egységes szabályokat állapít meg a különböző kérelmekre:

Mind a központi névjegyzéki, mind a szavazóköri névjegyzéki kérelmeknek akkor adhat helyt a HVI, ha a választópolgárnak a kérelemben szereplő adatai **megegyeznek** a nyilvántartásban szereplő adataival, azonban **bizonyos eltérések megengedhetők**, azok nem jelentenek elutasítási okot:

- ékezeteltérés bármelyik adatban (pl. Sándor helyett Sandor),
- írásmódbeli eltérés (pl. Betti helyett Betty),
- a születési hely idegen írásmódú megjelölése (pl. Bécs helyett Wien),
- több utónév közül az egyik elhagyása (pl. András Miklós helyett András),
- név más nyelven történő megadása (pl. Erzsébet helyett Elisabeth),
- dr. megjelölés elhagyása vagy feltüntetése,
- ifjabb, idősebb, özvegy vagy más előtag, illetve ezen előtagok rövidítésének feltüntetése.

Az sem elutasítási ok, ha a kérelem nem tartalmazza a kérelmező születési nevét, feltéve, hogy az megegyezik a viselt nevével.

4.4.3.2. A KÉRELEM ELBÍRÁLÁSÁNAK HATÁRIDEJE

A **központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet** (nemzetiségi regisztráció, fogyatékos segítése, adatletiltás, uniós regisztráció) a választás kitűzését megelőző időszakban a beérkezésétől számított **5 napon belül** kell elbírálni.

A választás kitűzését követő időszakban minden **névjegyzékkel kapcsolatos**, 16.00 óráig beérkező **kérelmet a beérkezése napján**, legkésőbb 24.00 óráig kell elbírálni. **Pénteken is!**

A **16.00 órát követően**, illetőleg a **nem munkanapon** beérkező kérelmet a **következő munkanapon** kell elbírálni. (A szavazást megelőző 2. napon (április 1-jén) 16:00 óráig benyújtott kérelmek elbírálását a névjegyzék lezárásáig, azaz haladéktalanul, lehetőleg a nap során folyamatosan el kell végezni.)

A választás kitűzését követően, de a szavazást megelőző 66. nap (január 27.) előtt benyújtott kérelmet a szavazást megelőző 66. napon (január 27-én) kell elbírálni.

Fontos, hogy a HVI vezetője még a jogszabályi határidők lejártát megelőzően egyeztessen azokkal az intézményekkel (pl. kórház, idősek otthona), ahonnan jelentős számú kérelem (pl. átjelentkezés, mozgóurna) várható, hogy azok benyújtását lehetőleg ne a határidő utolsó napjára időzítsék.

Ha a kérelmező a névjegyzékkel kapcsolatos, levélben benyújtott kérelmet nem az elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező HVI-hez juttatja el, a HVI a kérelmet haladéktalanul átteszi a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező HVI-hez. A kérelem beérkezése napjának azt a napot kell tekinteni, **amikor az áttett kérelem az elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező HVI-hez beérkezik.**

4.4.3.3. A HVI DÖNTÉSE

A HVI a névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet az **NVR-ben bírálja el**, és az NVR-ből kinyomtatott döntést hoz, amely aláírás és bélyegzőlenyomat nélkül érvényes. A kinyomtatott döntés tartalmazni fogja, hogy az mind az országgyűlési választásra mind a népszavazásra vonatkozik.

Az **átjelentkezési** kérelemnek vagy az átjelentkezés módosításának/visszavonásának, továbbá a **külképviseleti** névjegyzékbe vételnek/módosításnak/visszavonásnak helyt adó döntés esetén a HVI **értesítőt** küld a választópolgárnak.

Az **SZSZB** a mozgóurna iránti kérelem elutasításáról **jegyzőkönyvbe foglalt döntést hoz**.

4.4.3.4. A KÉRELMEZŐ ÉRTEŚÍTÉSE

A HVI döntéséről (legyen az elutasító vagy a kérelemnek helyt adó) értesíteni kell a kérelmezőt.

Ha a kérelmező jelen van, a HVI a határozatot vagy az írásba foglalt egyéb döntést/értesítőt **átadja** a részére.

A kérelmező számára – ha nincs jelen – a döntést az alábbi módon kell megküldeni:

- a **lakcímére** minden esetben meg kell küldeni,
- ha a kérelmező a kérelemben megadja email címét vagy telefax számát, a döntést a meghozatala napján haladéktalanul, ha ez nem lehetséges, a meghozatalát követő napon haladéktalanul a megadott **e-mail** címre (az NVR automatikusan küldi ki) vagy **telefax** számra is meg kell küldeni,
- ha a kérelmező a kérelemben egy **postacím**et adott meg értesítési címként, a döntést a megadott postacímre is meg kell küldeni.

A döntést **legkésőbb a meghozatalát követő munkanapon**, magyarországi címre **tértivevényes** küldeményként, külföldi címre normál levélként kell postázni, vagy azt a HVI munkatársa is kézbesítheti.

4.4.3.5. A KÉRELEM ÁTTÉTELE AZ ILLETÉKES HVI-HEZ

Ha a kérelmet a választópolgár **személyesen**, de nem a jogszabály szerint illetékes HVI-hez próbálja benyújtani, annak átvételét a HVI-nek meg kell tagadnia. Ha a HVI mégis átveszi, azt a rendszerben rögzíteni kell, és a rendszer jelzi az ügyintéző számára, hogy illetékesség hiányában a kérelmet az adott HVI nem bírálhatja el. Ilyenkor a kérelmet haladéktalanul át kell tenni az elbírálásra illetékes HVI-hez.

Ha a kérelmet a választópolgár **levélben** nyújtja be, akkor a kérelmet az előzőek szerint kell kezelni, és szintén haladéktalanul át kell tenni az elbírálásra illetékes HVI-hez.

Az NVR a kérelmező névjegyzéki adatai alapján megnevezi az ügyintéző számára az elbírálásra illetékes HVI-t, és lehetőséget biztosít a kérelem áttételére.

Áttétel esetében a kérelmet be kell szkennelni, és a VÁKIR-ban soron kívül meg kell küldeni az elbírálására illetékes HVI-nek (a kérelem eredeti példányát nem kell megküldeni, hanem irattározni kell). Az áttétel után a kérelemkezelés folyamata az áttevő HVI-nél lezárul.

Áttétel esetén az illetékes HVI munkakosarában (kereső képernyő találati listája) meg fog jelenni az áttett kérelem, és elvégezheti a kérelem elbírálását. Az illetékes HVI munkáját a rendszer úgy segíti, hogy az elbírálás során, a gépi ellenőrzéskor figyelmeztető üzenetet küld a felhasználónak, hogy a kérelem ügyáttétellel került hozzá.

Az illetékes HVI mindenképpen várja meg, amíg megérkezik a kérelem szkennelt másolata, ugyanis a kötelező formai ellenőrzéseket addig nem tudja elvégezni! Az áttett kérelem elbírálásakor az NVR kéri annak megerősítését, hogy az illetékes HVI megkapta az eredeti kérelem szkennelt másolatát. Az elbírálás mindaddig nem megy tovább, amíg az ügyintéző „Igen”-nel nem nyilatkozik.

4.4.3.6. A DÖNTÉS KIJAVÍTÁSA

Ha a HVI azt észleli, hogy a névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően bírálta el, lehetőség van a döntés kijavítására. Ezt a következő lépésekben lehet megtenni:

1. a döntés visszavonása: a HVI – a döntést megelőző állapot visszaállítása érdekében – **ellenkező tartalommal** hivatalból rögzít egy kérelmet az NVR-ben, megjelölve a kérelemben, hogy hivatalbóli javításról van szó [ha a visszavonandó döntésen már egy újabb döntés is alapul (pl. az átjelentkezési

kérelmemnek tévesen adott helyt a HVI, és ezt követően még mozgóurnát is igényelt a választópolgár), akkor **fordított sorrendben** kell az ellenkező tartalmú kérelmeket rögzíteni],

2. a választópolgár eredeti kérelmének ismételt rögzítése,
3. új döntés meghozatala, és az új döntés megküldése a választópolgárnak.

A döntés kijavításához a HVI vegye igénybe az informatikai módszertani támogatást nyújtó kollégák segítségét a **VÁKIR HelpDesk** menüpontjában megadott, NVR Módszertani támogatást nyújtó elérhetőségeken.

4.5. A NÉVJEGYZÉK NYILVÁNOSSÁGA

4.5.1. A KÖZPONTI NÉVJEGYZÉK NYILVÁNOSSÁGA

Az információs önrendelkezési jog keretében bárki jogosult információt kérni arról, hogy szerepel-e a központi névjegyzékben, a nyilvántartott adataiba betekinhet, továbbá azokról másolatot kérhet. A betekintés jogát a magyarországi lakcímmel rendelkező polgár a **lakcíme szerinti HVI-ben** (*Központi névjegyzék modul – Névjegyzék lekérdezés – Magyarországi lakcímmel rendelkezők menüpont*), a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár az **NVI-ben** gyakorolhatja. A választópolgárnak nincs lehetősége a többi választópolgár központi névjegyzéki adataiba történő betekintésre.

4.5.2. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK NYILVÁNOSSÁGA

A választás törvényességének egyik alapvető garanciája, hogy bárki meggyőződhet arról, hogy kik azok, akik a szavazáson részvétellel jogosultak. Ennek módja, hogy a választás kitűzését követően a névjegyzék lezárásáig a **HVI-ben bárki** megtekintheti a település szavazóköri névjegyzékeinek adatait. A választópolgárok személyes adatainak védelme érdekében a megtekintés lehetősége csak a választópolgárok nevére és lakcímére terjed ki, a többi személyes adat megismerésére nincs mód.

A betekintés lehetősége nem terjed ki a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékére, hiszen a nyilvánossághoz fűződő érdek már nem foglalja magában annak megismerését, hogy ki korlátozott a mozgásában.

A szavazóköri névjegyzéket a HVI csak a szavazást megelőző 2. napon (április 1-jén) nyomtatja ki, így a megtekintés nem az ügyfélszolgálaton kifüggesztett lista segítségével, hanem az NVR-ben, monitoron keresztül történik (*Szavazóköri névjegyzék modul – Lekérdezés – Szavazóköri névjegyzék megtekintés menüpont*).

A szavazóköri névjegyzék adatainak megtekintése nem terjed ki arra, hogy a személyes adatokról (a választópolgárok neve és lakcíme) a betekintő másolatot vagy feljegyzést készítsen.

Az információs önrendelkezési jog keretében természetesen minden választópolgár jogosult arra, hogy **teljeskörűen** megismerje a szavazóköri névjegyzékben **róla nyilvántartott** adatokat (*Szavazóköri névjegyzék modul – Lekérdezés – Választópolgár adatai a névjegyzéken menüpont*).

5.1. OKTATÁS

A HVI vezetője egyik legfontosabb feladata, hogy gondoskodik a HVI tagjainak, valamint az SZSZB-k tagjainak (választott és delegált tagokat egyaránt beleértve) oktatásáról.

Az oktatások megszervezése során különös hangsúlyt kell fektetni arra, hogy mind a választott, mind a megbízott SZSZB tagok hiánytalanul, és az oktatások teljes ideje alatt vegyenek részt a felkészítésen. Ha szükséges pótidőpontok kijelölésével kell a teljeskörű részvételt elérni, mert a választási irodák képzéseinek lehet a tagok felkészültségét biztosítani, valamint az egységes jogértelmezést és joggyakorlatot kialakítani.

Ne felejtjük – és az oktatáson is hangsúlyozzuk –, hogy a választott és megbízott tagokat a bizottsági munka során ugyanolyan jogok illetik és kötelezettségek terhelik (ld. 3.2.1.1. és 3.2.1.2. pontok).

5.2. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK ÉS A MOZGÓURNÁT IGÉNYLŐ VÁLASZTÓPOLGÁROK JEGYZÉKÉNEK LEZÁRÁSA

Az átjelentkezés visszavonása és a mozgóurna iránti kérelem, illetve annak módosítása vagy visszavonása legkésőbb **a szavazást megelőző 2. nap, április 1. 16.00 óráig** nyújtható be úgy, hogy az az elektronikus szavazóköri névjegyzéken is átvezetésre kerüljön. Az ekkor benyújtott kérelmeket a **HVI haladéktalanul elbírálja**, a változások átvezetése megtörténik a névjegyzékeken. Ezt követően a HVI az NVR-ben történő rögzítéssel (*Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés – Névjegyzék zárás menüpont*) közli az NVI-vel, hogy befejezte a változások átvezetését.

Fontos! A beérkezett kérelmeket a HVI folyamatosan bírálja el, ne hagyja az utolsó pillanatra, mert a névjegyzék központi zárása csak akkor történhet meg, ha valamennyi HVI végzett a kérelmek feldolgozásával! **Akár egyetlen HVI késedelmé is azt eredményezi, hogy az ország összes HVI-jének rá kell várnia.**

A kérelmek feldolgozását követően az SZL-ben és a NESZA-ban bekövetkezett változásokat az NVI átvezeti a központi névjegyzéken és a szavazóköri névjegyzéken is. Az ezt követő változások már nem jelennek meg a szavazóköri névjegyzékekben. (Aki tehát **a szavazást megelőző 2. nap, április 1. 16.00 órát megelőzően** jelenti be az új lakcímét – úgy, hogy a változás 16.00 óráig rögzítésre kerül az SZL-ben –, az már az új lakóhelyén szavazhat.)

Ezután az NVI a szavazóköri névjegyzéket és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét **zárolja**, ezt követően választópolgárt azokba felvenni és azokból törölni már nem lehet, kivéve, ha az SZSZB a szavazóköri névjegyzékből a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe átteszi a nála mozgóurnát igénylő választópolgárokat.

5.3. A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK ÉS A MOZGÓURNÁT IGÉNYLŐ VÁLASZTÓPOLGÁROK JEGYZÉKÉNEK KINYOMTATÁSA

A zárást és a nyomtatási utasítást követően az addig kizárólag elektronikus úton vezetett, lezárt szavazóköri névjegyzéket és mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét a **HVI kinyomtatja** (*Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés – Választásnapi névjegyzék nyomtatás menüpont*). A nyomtatási feladatok elvégzését az NVR-ben kell jelenteni az NVI számára (*Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés – Névjegyzék nyomtatás visszaigazolás menüpont*).

Ha az **átjelentkezéssel** szavazásra kijelölt szavazókör SZSZB-je egy helyiségben több részre osztva vagy alszavazókörökben végzi a feladatait, a névjegyzéket annyi részre kell osztani, ahány szavazóhely működik. A szavazóhelyek, illetve alszavazókörök számát a HVI a szavazást megelőző 3. napig (március 31-ig) az NVR-ben rögzíti (*Választás előkészítés – Karbantartás – Szavazókörök részletezése / karbantartás menüpont Részletezés funkciógomb*), és ehhez igazodva meghatározza, hogy az átjelentkezők névjegyzéke – annak szétszedhetősége érdekében – milyen rendezési szempont szerint álljon elő (*Szavazóköri névjegyzék – Karbantartás – Névjegyzék formátumának kezelése menüpont*):

- választópolgárok neve szerinti abc-sorrendben, vagy
- megynként lapdobással és azon belül a választópolgárok neve szerinti abc-sorrendben, igény szerint kezdőbetűnkénti lapdobással is.

A HVI vezetője a kinyomtatott szavazóköri névjegyzéket és mozgóurnát igénylő választópolgárok kinyomtatott jegyzékét összefűzi, valamint aláírásával és bélyegzőlenyomattal **hitelesíti**. A hitelesítés

megtörténtét ugyancsak az NVR-ben kell jelenteni az NVI számára (*Szavazóköri névjegyzék modul – Névjegyzék kezelés – Névjegyzék hitelesítés visszaigazolás menüpont*).

A kinyomtatott szavazóköri névjegyzéken már nem szerepelnek azok, akiket a HVI felvett a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe, vagy a külképviseleti névjegyzékbe.

Azt a szavazóköri névjegyzéken szereplő választópolgárt, aki **a szavazást megelőző 2. nap, április 1. 16.00 óráig** követően vagy a szavazás napján 12 óráig az SZSZB-től kér mozgóurnát, az SZSZB törli a szavazóköri névjegyzékből (áthúzza az adatait), és felveszi a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe. A szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzéke gyakorlatilag együtt alkotja a szavazókörben (a szavazóhelyiségben vagy mozgóurnával) szavazásra jogosult választópolgárok nyilvántartását.

Ezzel az intézkedésekkel biztosítható, hogy egy választópolgár csak egyszer szavazhasson.

5.4. A SZAVAZÓKÖRI JEGYZŐKÖNYVEK KINYOMTATÁSA

A névjegyzék nyomtatása után az NVI VÁKIR-ban megadott jelzésére a HVI – vagy a kormányhivatal – kinyomtatja az NVR-ből a szavazóköri **jegyzőkönyveket** is (*Szavazatösszesítés modul – Biankó jegyzőkönyvek – Nyomtatás menüpont*).

A jegyzőkönyvek nyomtatásának megtörténtéről a **HVI az NVR-ben** haladéktalanul tájékoztatja az NVI-t (*Szavazatösszesítés modul – Biankó jegyzőkönyvek – Biankó jegyzőkönyv nyomtatás visszaigazolása menüpont*).

A fenti feladatok elvégzése az országgyűlési képviselők választásának szavazóköri jegyzőkönyvei esetén az NVR *“Országgyűlési választás” csempe*, az országos népszavazás szavazóköri jegyzőkönyvei esetén az NVR *“Országos népszavazások” csempe* kiválasztása után lehetséges.

Ha a HVI vezetője az átjelentkezéssel szavazásra kijelölt szavazókört alszavazókörökre osztotta, akkor megfelelő számú alszavazóköri jegyzőkönyvet is nyomtatni kell. Alszavazóköri jegyzőkönyv nyomtatása csak az NVR *“Országgyűlési választás” csempe* szavazóköri jegyzőkönyveinek nyomtatásánál lehetséges.

5.5. A VE. 78. §-A SZERINTI KIJELÖLT SZAVAZÓKÖR

A körzetesítés során a Ve. 78. § (1) bekezdése alapján minden több szavazókörös településen ki kell jelölni településenként (fővárosi kerületenként) egy szavazókört az átjelentkezők, illetve a települési szintű lakcímmel rendelkezők szavazásának lebonyolítására. A megyei jogú városokban és a fővárosi kerületekben a (3) bekezdés alapján két szavazókör is kijelölésre kerülhetett, melyek közül az egyik az átjelentkezők szavazását, míg a másik a települési szintű lakcímmel rendelkezők szavazását hivatott biztosítani. A kijelölt SZSZB-k mellett működő jegyzőkönyvvezetők számát – hasonlóan a többi szavazókörhöz – a HVI vezetője a szükséges számban állapíthatja meg.

Ha az átjelentkezők szavazására kijelölt szavazókörben a választópolgárok száma az átjelentkezőkkel együtt több mint 1500, akkor a HVI vezetője az SZSZB létszámát további tagok bevonásával a szükséges mértékben megnövelheti. (ld. 3.2.1.5. pont) Szintén lehetőség van további tagok bevonására, ha a mozgóurnát kérő választópolgárok száma meghaladja a 40-et. (ld. 3.2.1.1. pont) A tagok számának meghatározásakor mind a szavazóhelyiségben szükséges létszámot, mind pedig a mozgóurnázáshoz szükséges létszámot figyelembe kell venni. Ha indokolt, biztosítani kell, hogy az SZSZB tagjai egyszerre több mozgóurnával is végezhessék a mozgásukban korlátozottak szavaztatását.

5.6. A SZAVAZÁSNAPI IRATOK ÉS KELLÉKEK ÁTADÁSA

A HVI feladata a szavazás lebonyolításához szükséges iratok és kellékek átadása az SZSZB elnöke, akadályoztatása esetén elnökhelyettese részére.

Az átadás magában foglalja:

- a szavazóköri névjegyzéket,
- a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét,
- a szavazólapokat,
- a szavazóköri jegyzőkönyveket,
- az egyéb kellékeket (pl. bélyegző, toll, stb.).

A szavazóköri jegyzőkönyveket a HVI az NVR-ből nyomtatja ki, és azok már tartalmazzák a jelöltek/listák adatait és a névjegyzéken szereplő választópolgárok számát.

Ha a szavazást megelőző második nap, április 1. 16.00 órát követően az iratok átadásáig mozgóurna iránti kérelem érkezett a HVI-hez (pl. elektronikus úton), ezeket a kérelmeket a HVI átadja elbírálásra az SZSZB-nek.

Az iratok és kellékek tételes átadás-átvételét a szavazás napját megelőző napon kell elvégezni, amely rendszerint a HVI székhelyén, átvételi elismervénnyel történik. Az ezt segítő átadás-átvételi lista kinyomtatható a VÁKIR-ból.

A HVI vezetője dönti el, hogy az őrzés a HVI székhelyén – az önkormányzati hivatalban – történjen, vagy a szavazóhelyiségben biztosított az iratok és kellékek megfelelő őrzése.

5.7. A SZAVAZÓHELYISÉG KIALAKÍTÁSA

A szavazóhelyiség kialakításáról, berendezéséről a választási iroda gondoskodik.

A szavazóhelyiséget úgy kell kialakítani, hogy

- a választópolgárok számára jól megközelíthető legyen,
- garantálja a választópolgárok befolyásolástól mentes joggyakorlását,
- biztosítsa az SZSZB zavartalan működését.

A jelölt vagy a jelölő szervezet használatában lévő épületben nem lehet a szavazóhelyiséget kialakítani akkor sem, ha a jelölt vagy jelölő szervezet az épületnek csak egy (esetleg külön bejáratral rendelkező) részét használja. Amennyiben az épület az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint a jelölt vagy jelölő szervezet tulajdonában van, de azt részben sem használja, akkor kialakítható a szavazóhelyiség az épületben.

A szavazóhelyiségek általában különböző intézményekben, ritkábban (a településközponttól távolabbi településrészekben) családi házakban kerülnek kialakításra. Az OEVI feladata, hogy a különböző funkciójú helyiségeket úgy jelölje ki és rendezze be, hogy az megfeleljen a törvényi előírásoknak, alkalmas legyen arra, hogy ott a választópolgárok leadhassák szavazataikat.

Az Alaptörvény 2., illetve 35. cikke előírja, hogy az országgyűlési képviselőket, a helyi önkormányzati képviselőket és polgármestereket a választópolgárok titkos szavazással választják.

A szavazás titkosságának biztosítása, továbbá a szavazás zökkenőmentes lebonyolítása érdekében a szavazóhelyiség berendezése során gondoskodni kell:

- az SZSZB munkavégzéséhez szükséges berendezési tárgyakról, (pl. asztal, szék, toll stb.),
- legalább kettő szavazófülke kialakításáról,
- toll elhelyezéséről a szavazófülkében rögzítve,
- megfelelő számú, de legalább kettő szavazóurna elhelyezéséről, legalább egy mozgóurna biztosításáról.

A szavazófülkékkel kapcsolatos követelményt fogalmazott meg a Kúria, amikor Kvk.III.37.981/2016/3. számú végzése szerint a szavazókörben az asztalra helyezett háromoldalú papír szerkezet (ún. mobil szavazófülke) kihelyezése sérti a választás titkosságának alapelvét. A Kúria döntésére tekintettel megállapítható, hogy a mobil szavazófülkék önmagukban nem alkalmasak a szavazófülke funkciójának betöltésére, ezért a hagyományos fülkék kialakítása minden szavazóhelyiségben kötelező.

Akadálymentesítés

Az akadálymentesség fogalmát a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. § g) pontja az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2. §-ának 1. pontjában foglaltakra utalva határozza meg a következőképpen:

„Akadálymentes: az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük.”

A fogyatékossgal élő választópolgárok joggyakorlásának elősegítése alapelvének érvényesülését támogatja azon törvényi követelmény, mely szerint minden településen legalább egy szavazóhelyiséget akadálymentesíteni kell. E minimumfeltétel teljesítésén felül elvárható, hogy a HVI vezetője a településen

valamennyi szavazóhelyiség kiválasztásánál és berendezésénél érvényesítse az akadálymentesség szempontjait is. Az olyan helyiségek esetében, amelyek ugyan egyébként nem akadálymentesek, de – akár csak a szavazás napjára – ideiglenesen akadálymentesíthetők (pl. ideiglenes rámpa elhelyezésével), törekedni kell az akadálymentes körülmények biztosítására.

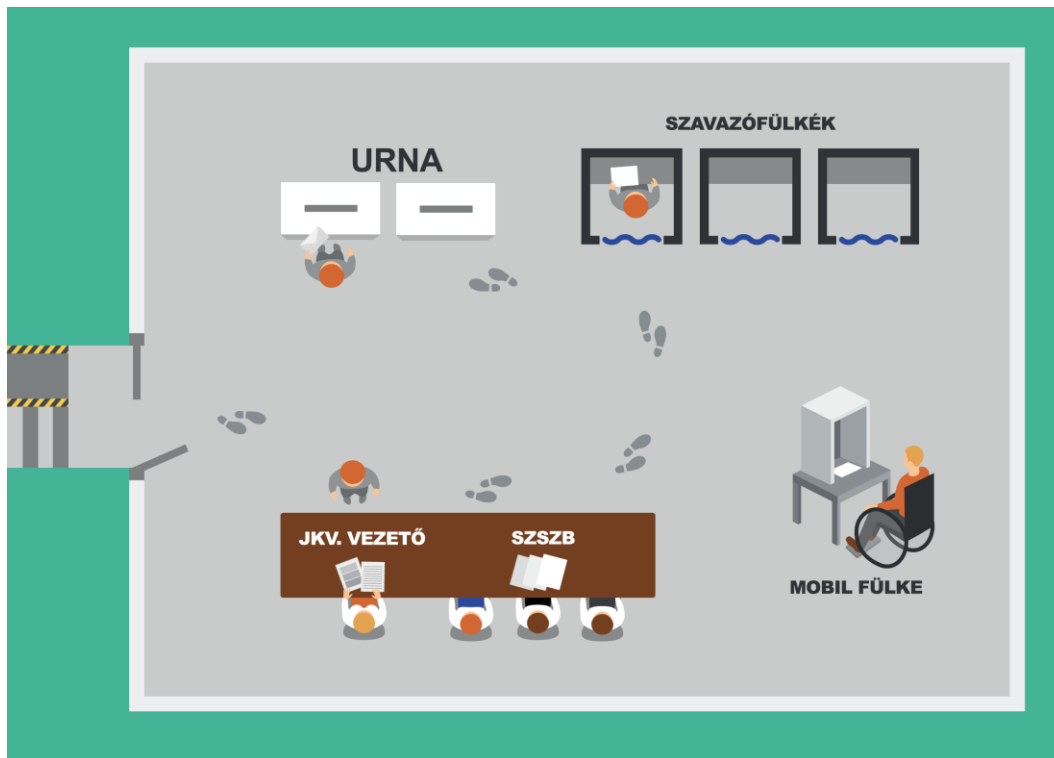
Az NVR-ben minden szavazóhelyiségre vonatkozóan meg kell jelölni, hogy az akadálymentes-e. Fontos, hogy a HVI csak azoknál a szavazóhelyiségeknél állítsa be az akadálymentes jelzést,

- ahol mind az épület, mind az épületen belül a szavazóhelyiség a szavazás napján ténylegesen megközelíthető akadálymentesen, és
- amelyekben a szavazóhelyiségben is biztosított a szavazatok akadálymentes leadása.

A kerekesszéket használó választópolgárok számára továbbra is mobil szavazófülkékkel biztosítható a szavazás. A mobil szavazófülkék megfelelő módon történő elhelyezése is szükséges ahhoz, hogy a funkciójukat elláthassák és a titkosságot is biztosítsák. Ezért a mobil szavazófülkét olyan módon kell elhelyezni, amely biztosítja, hogy

- rendelkezésre áll a megfelelő hely a kerekesszékekkel történő megközelítéséhez,
- a kerekesszékekkel a mobil fülke elhelyezésére szolgáló asztal alá be lehet állni,
- sem az SZSZB tagjai, sem más, a szavazóhelyiségben tartózkodó választópolgár, sem a szavazóhelyiség kívül tartózkodók nem láthatják, hogy a választópolgár hogyan szavaz.

A mobil szavazófülkét tehát kizárólag úgy lehet elhelyezni, hogy nyitott oldala fal felé nézzen.

A kijelölt szavazókör szavazóhelyiségének berendezése – a névjegyzékben szereplő választópolgárok számának megfelelően – olyan módon történjen, hogy biztosítottak legyenek a szavazás gördülékenységének feltételei:

- Ha az SZSZB egy szavazóhelyiségben több munkaasztalnál fogadja a választópolgárokat, akkor
  - minden asztalhoz külön sor vezessen,
  - a választópolgárok számára jól látható és egyértelmű jelzések mutassák, hogy ki melyik sorba álljon, és melyik munkaasztalnál veheti át a szavazólapját,
  - megfelelő számú szavazófülke álljon rendelkezésre.

- Ha szavazatszedő albizottságok különböző helyiségekben fogadják a választópolgárokat, akkor a választópolgárok számára jól látható és egyértelmű jelzések mutassák, hogy ki melyik szavazóhelyiségben adhatja le a szavazatát. Minden helyiségben el kell helyezni legalább két szavazófülkét és két szavazóurnát.

5.8. VÍRUSVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

A HVI kötelezettsége, hogy a szavazóköröket a pandémiás követelmények betartására is felkészítse, melynek során az alábbi vírusvédelmi intézkedések betartása mindenki számára kötelezőek.

- Az SZSZB tagjaként és jegyzőkönyvvezetőként kizárólag koronavírus megbetegedés tüneteit nem mutató személy működjön közre a szavazásban.
- Az SZSZB tagjai és a jegyzőkönyvvezető a munkavégzés során viseljenek a szájat és az orrot eltakaró maszkot.
- A választópolgárok figyelmét fel kell hívni arra, hogy a sorban állás során és a szavazóhelyiségben viseljenek orrot és szájat eltakaró maszkot, továbbá tartsanak egymástól és a SZSZB tagjaitól is legalább 1,5 méteres távolságot.
- A szavazóhelyiség bejáratánál elhelyezett kézfertőtlenítő adagoló berendezés használatára (be- és kilépéskor egyaránt) fel kell hívni a választópolgárok figyelmét.
- A megfelelő fizikai távolságtartás betartása a szavazás helyszínén rendkívül fontos a vírus tovább terjedésének megakadályozásában. A sorban állás szabályait figyelembe véve a várakozók között legalább 1,5 méteres távolságot kell tartani, amelyet jól látható jelzéssel (felfestéssel, figyelemfelhívó táblákkal) szükséges biztosítani.
- A szavazóhelyiséget úgy kell berendezni, hogy a megfelelő távolságtartás ott is biztosítható legyen.
- A szavazókkal közvetlenül érintkező SZSZB-tagok (okmányok ellenőrzése, szavazólap átadása stb.) esetében a szavazóktól történő legalább 1,5 méteres távolságtartás javasolt.
- A névjegyzék aláírásához használt, valamint a szavazófülkékben elhelyezett tollakat rendszeresen fertőtlenítsék az SZSZB.
- Javasolt a szociális helyiségekben biztosított szappanos kézmosási lehetőséget, valamint a vírusölő hatású kézfertőtlenítési lehetőséget rendszeresen igénybe venni. Kéztörlésre papírtörlők használata javasolt. Textiltörlőköző használata kerülendő.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani a folyamatos vagy rendszeres, fokozott intenzitású természetes szellőztetésre.
- A szavazófülkékben elhelyezett tollak rendszeres fertőtlenítése szükséges.
- Az SZSZB és a jegyzőkönyvvezető étkezésére a szavazóhelyiségtől elkülönített különálló helyiség kijelölését javasoljuk, kézmosási, kézfertőtlenítési lehetőség biztosításával.

Fenti követelmények teljesítéséhez szükséges szervezési feladatok elvégzése és a szükséges eszközök biztosítása a HVI feladata. A feladat sikeres és maradéktalan teljesítéséhez a pénzügyi rendeletben külön normatíva áll rendelkezésre.

5.9. A SZAVAZÁSI LEVÉLCSOMAGOK ÁTADÁSA

A magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárok számára a Ve. lehetőséget biztosít arra, hogy saját levélcsomagjukat az OEVI-k székhelyén, illetve erre kijelölt további HVI-kenél vegyék át. Az érintett választási irodák a szavazást megelőző 15. naptól, március 19-től a szavazás befejezéséig biztosítják a szavazási levélcsomag átvételének lehetőségét, mégpedig munkanapokon 9-16 óra között, míg a szavazás napján a szavazás ideje alatt. (A levélcsomagok leadására részben eltérő szabályok vonatkoznak, ld. 8.5. pont)

A szavazási levélcsomag átadásához készült jegyzéket az NVR-ből kell letölteni és kinyomtatni. (Szavazóköri névjegyzék - Névjegyzék kezelés - Levélben szavazók kezelése - Jegyzék a szavazási levélcsomag átadásához) Kizárólag az a választópolgár kaphat szavazási levélcsomagot, aki a jegyzéken szerepel. A szavazási levélcsomag kizárólag személyesen vehető át, a személyazonosság igazolását követően.

Az át nem adott szavazási levélcsomagokat az OEVI az átvételre nyitva álló idő leteltét követően haladéktalanul megszámlálja. Az át nem adott szavazási levélcsomagokat olyan módon kell becsomagolni,

hogy a csomagolás megsértése nélkül abból szavazási levélcsomag ne legyen eltávolítható. A csomagoláson fel kell tüntetni az át nem adott csomagok számát.

A szavazási levélcsomag átadásához készült jegyzéket borítékba kell helyezni, és a borítékot le kell zárni.

A választási iroda vezetője felelős a csomagok és a jegyzéket tartalmazó boríték biztonságos őrzéséért.

A levélcsomagokat és a jegyzéket - a többi szavazási irattal együtt - a szavazás utáni 90. napot követő munkanapon, július 4-én meg kell semmisíteni.

6. A SZAVAZÁSNAPI FELADATOK

Az SZSZB-k és a jegyzőkönyvvezetők feladatait külön Segédlet tartalmazza.

6.1. NAPKÖZBENI JELENTÉSEK

A szavazás napján 7 alkalommal jelentenek a szavazókörök a részvételi adatokról: 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 18.30 órakor.

A fenti időpontokat követően a következő feladatokat kell elvégezni:

- a jegyzőkönyvvezetők elsősorban telefonon (akár szóban, akár üzenet/képzület formájában) vagy e-mailben haladéktalanul jelentik a HVI-nek, hogy az aktuális időpontig hány választópolgár írta alá a szavazóköri névjegyzéket, külön-külön megadva a népszavazásra és az országgyűlési választásra vonatkozó adatokat,
- a HVI ellenőrzi a kapott adatot (pl. nem alacsonyabb-e a korábbi jelentési időponthoz képest),
- a HVI szavazókörönként és választástípusonként (*NVR "Országgyűlési választás" és "Országos népszavazások" csempék*) rögzíti a részvételi adatokat az NVR-ben (*Szavazatósszesítés modul – Adatbevitel – Napközi részvétel rögzítése*).

Ha téves adat kerül rögzítésre, azt a jelentésre rendelkezésre álló időszakon belül javítani kell. Ha csak később derül fény a hibás adat rögzítésére, akkor a hibás adat bent marad a rendszerben, a következő jelentési időszakra vonatkozóan pedig már helyes adatot kell rögzíteni.

6.2. RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK

A szavazás ideje alatt bekövetkező rendkívüli eseményeket a jegyzőkönyvvezetők telefonon vagy e-mailben jelentik a HVI-nek. A HVI rögzíti az NVR-be a rendkívüli eseményt (*csak az NVR "Országgyűlési választás" csempe: Szavazatósszesítés modul – Adatbevitel – Rendkívüli események*).

6.3. MOZGÓURNA IRÁNTI KÉRELMEK TOVÁBBÍTÁSA AZ SZSZB-HEZ

Ha a szavazás napján 12.00 óráig mozgóurna iránti kérelem érkezett a HVI-hez (pl. elektronikus úton), ezeket a kérelmeket a HVI haladéktalanul átadja elbírálásra az SZSZB-nek. A 12.00 óra után beérkezett kérelmeket is továbbítani kell az SZSZB-hez, hiszen az SZSZB hatáskörébe tartozik ezek elutasítása.

6.4. JELENTÉS A SZAVAZÁS BEFEJEZÉSÉRŐL

A jegyzőkönyvvezetők haladéktalanul jelentik a HVI-nek a szavazás lezárását. A HVI az NVR-ben (*NVR "Országgyűlési választás" és "Országos népszavazások" csempék*) rögzíti a zárás tényét és annak pontos időpontját. (*Szavazatósszesítés modul – Adatbevitel – Napközi részvétel rögzítése*)

6.5. A LEVÉLSZAVAZATOK FOGADÁSA

A magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárok saját maguk vagy az általuk megbízott személy (ennek a személynek formális meghatalmazással nem kell rendelkeznie) a szavazás napján 6.00-19.00 óra között bármelyik OEVI-ben is leadhatják a levélszavazatot tartalmazó válaszborítékokat. Ehhez az OEVI egy külön urnát biztosít, amelynek felügyeletét folyamatosan ellátja. Az urna felügyelete során az országos listát állító jelölő szervezetek megfigyelői is jelen lehetnek.

19.00 óra után az OEVI az urnát felnyitja, megszámlálja a benne talált válaszborítékokat, majd azokat szállítóborítékba zárja. A válaszborítékok számát rá kell írni a szállítóborítékra, valamint ezt az adatot az NVR-ben rögzíteni kell. (*NVR „Országgyűlési választás” csempe, Szavazatósszesítés modul – Adatbevitel – Levélben szavazás iratkezelés – Szavazási iratcsomagok-jelentések*)

6.6. A JEGYZŐKÖNYVEK ADATAINAK JELENTÉSE, RÖGZÍTÉSE

Az SZSZB jegyzőkönyvvezetője minden egyes szavazóköri jegyzőkönyv kitöltését követően haladéktalanul jelenti a HVI-nek a részvételre és a szavazatokra vonatkozó adatokat. A jelentés történhet bediktálással vagy például a jegyzőkönyvről készített fényképfelvétel megküldésével.

A HVI a beérkezett adatokat haladéktalanul rögzíti az NVR-ben (*NVR "Országgyűlési választás" és "Országos népszavazások" csempék, Szavazatósszesítés modul – Adatbevitel – Szavazóköri jegyzőkönyvek*).

Ha az NVR hibát jelez, arról értesíteni kell az SZSZB jegyzőkönyvvezetőjét, aki a hiba javítása érdekében tájékoztatja az SZSZB-t.

6.7. SZAVAZÁSI IRATOK ÁTVÉTELE AZ SZSZB-TŐL

A HVI átadás-átvételi elismervénnyel veszi át az SZSZB-től:

- a szavazóköri jegyzőkönyveket,
- a névjegyzéket, valamint a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét,
- a kötegelte szavazólapokat,
- a visszautasítottak jegyzékét,
- a rendkívüli eseményekről kiállított jegyzőkönyveket,
- valamennyi egyéb iratot és mellékletet.

6.8. JEGYZŐKÖNYVEK ADATAINAK ÖSSZEVEZÉSE AZ NVR-BEN RÖGZÍTETT ADATOKKAL

A szavazóköri jegyzőkönyvek átvételét követően a HVI jogi és számszaki szempontból ellenőrzi azok mindkét példányát, a hibásan vagy hiányosan kitöltött jegyzőkönyvet javíttatja az SZSZB-vel.

A jegyzőkönyvek adatait a HVI összeveti az NVR-ben rögzített adatokkal, és eltérés esetén

- javítja az NVR-ben szereplő hibás adatokat vagy
- a hibás jegyzőkönyvet javíttatja az SZSZB-vel.

Az ellenőrzést és hibajavítást követően a jegyzőkönyvek mindkét példányán és az NVR-ben azonos adatoknak kell szerepelniük.

6.9. A SZAVAZÓKÖRI JEGYZŐKÖNYVEK NYILVÁNOSSÁGA

A szavazóköri jegyzőkönyvek egyik példányát a HVI 3 napra közzemlére teszi, vagy egyéb módon biztosítja a jegyzőkönyvek megtekinthetőségét.

7. A SZAVAZÁST KÖVETŐ FELADATOK

7.1. A SZAVAZÓKÖRI JEGYZŐKÖNYVEK, AZ ÁTJELENTKEZÉSEL LEADOTT SZAVAZATOK ÉS A LEVÉLSZAVAZATOK TOVÁBBÍTÁSA

A TVI vezetőjének döntése szerint – a szavazást követő napon vagy még a szavazás estéjén – a HVI-k átadják az OEVI-nek:

- az egyéni választókerületi, az országos listás és az országos népszavazás szavazóköri jegyzőkönyveinek 1-1 példányát,
- az átjelentkezők szavazatait tartalmazó szállítóborítékokat.

Az átadott szavazóköri jegyzőkönyveket az OEVI ellenőrzi, azok adatait összeveti a HVI által az NVR-ben rögzített adatokkal és a hibásan vagy hiányosan kitöltött jegyzőkönyvre felhívja HVI figyelmét, amely gondoskodik a jegyzőkönyv SZSZB általi javításáról.